

BILAG 2 TIL DELANALYSE 2 I EVALUERING AF LÆRERUDDANNELSEN TABELRAPPORT: SPØRGE- SKEMA TIL UNDERVISERE PÅ LÆRERUDDANNELSEN

Projekt
Kunde
Dato

Evaluering af læreruddannelsen
Styrelsen for Forskning og Uddannelse
Juli 2018

1. Indledning

Som led i **evalueringen af uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen (læreruddannelsen)** har Styrelsen for Forskning og Uddannelse (SFU) bedt Rambøll Management Consulting (herefter Rambøll) om at forestå dataindsamlingen, analyserne samt afrapporteringen i forhold til del 2, der omhandler *kvaliteten i undervisningen*, herunder kulturen på læreruddannelsen og de studerendes arbejdsindsats og motivation.

Dataindsamlingen består dels af spørgeskemaundersøgelser blandt undervisere og studerende på læreruddannelsen og dels af redegørelser for udvalgte evalueringsspørgsmål fremsendt af professionshøjskolerne.

I denne tabelrapport præsenteres en **oversigt over undervisernes besvarelser** af spørgeskemaundersøgelsen, der blev udsendt i forbindelse med evalueringen. Spørgeskemaet er udsendt til alle undervisere på læreruddannelsen i Danmark, hvilket i alt svarer til 621 undervisere. Ud af alle undervisere har 483 besvaret spørgeskemaet, hvilket svarer til **78 pct.** Af de 483 undervisere har 350 undervisere (72 pct.) valgt at skrive uddybende kommentarer til deres besvarelser har besvaret spørgeskemaet.

Tabellerne er kommenteret deskriptivt og analytisk, men der fremgår hverken vurderinger eller opsummeringer af data, idet tabelrapporten skal anvendes som led i delrapport 2 sammen med bl.a. tabelrapporten over de studerendes besvarelser samt professionshøjskolerne redegørelser.

Tabelrapporten består af følgende syv kapitler:

- Undervisernes fag
- Struktur og rammer
- Undervisningen
- Studerendes kompetencer
- Deltagelse i forsknings- og udviklingsaktiviteter

- Bedømmelse og eksamen
- Kultur.

Kapitlerne følger samme rækkefølge, som underviserne har fået stillet spørgsmålene i spørgeskemaet.

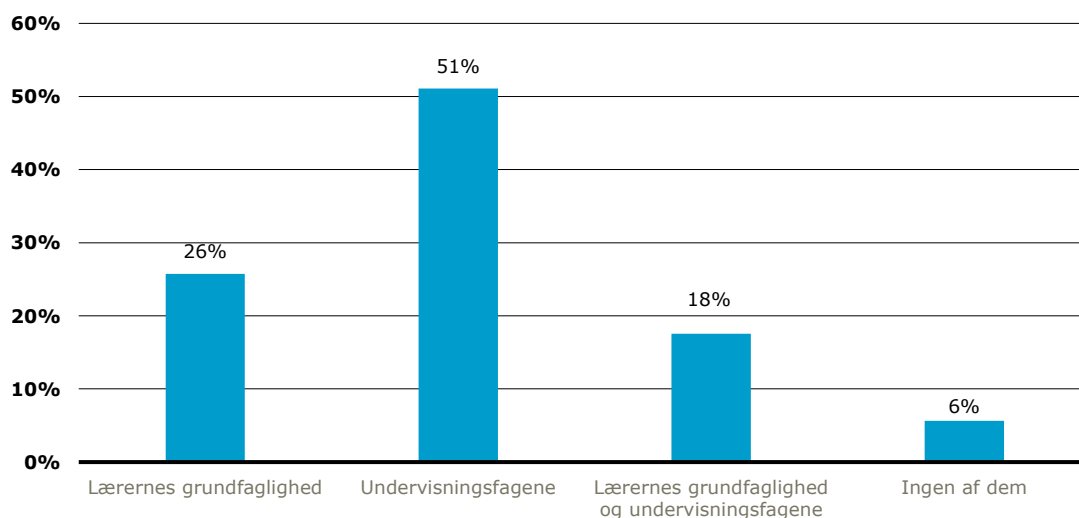
2. Undervisernes fag

I dette kapitel præsenteres undervisernes besvarelser af spørgeskemaets første del om de fag, de underviser i. Spørgsmålene anvendes til at give et overblik over, hvem der har besvaret spørgeskemaet.

2.1 Undervisning i lærerens grundfaglighed og undervisningsfag

I figuren nedenfor fremgår andelen af undervisere, der underviser i lærerens grundfaglighed, undervisningsfag, begge dele eller ingen af dem.

Figur 2-1: Fordeling af underviserne i forhold til lærernes grundfaglighed og undervisningsfagene
HAR UNDERVIST PÅ FØLGENDE MODULER

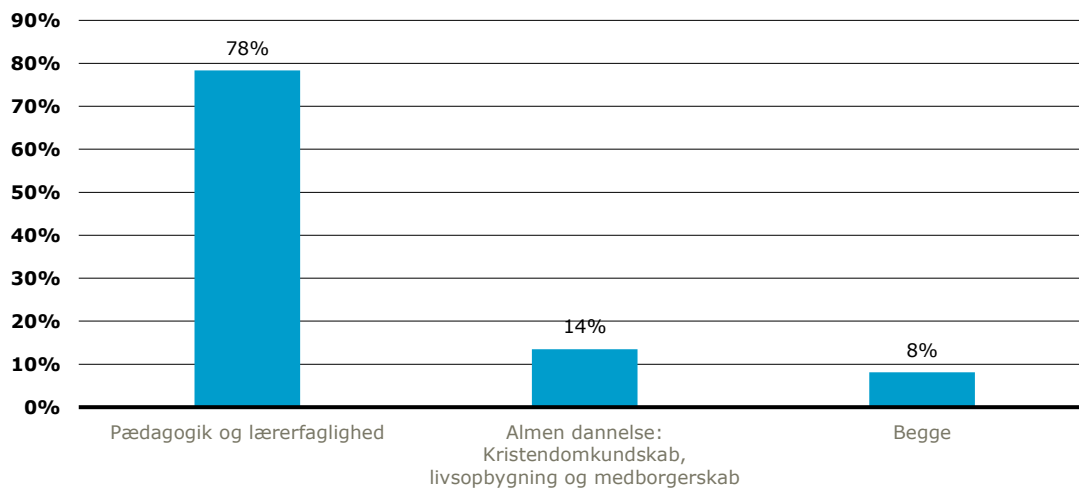
Note: N=512

Figur 2-1 viser, at en fjerdedel (26 pct.) af underviserne har undervist på lærernes grundfaglighed, mens det for undervisningsfagene gælder ca. halvdelen (51 pct.) af underviserne. 18 pct. har undervist i både grundfaglighed og undervisningsfag (svarende til 90 undervisere). Slutteligt har 6 pct. af de adspurgte lærere hverken undervist i grundfaglighed eller undervisningsfagene (svarende til 29 undervisere).

I figuren nedenfor fremgår en oversigt over fordelingen af de 221 undervisere, der underviser i lærernes grundfaglighed på de to hovedområder.

Figur 2-2: Underviserne fordelt på hovedområder

INDEN FOR HVILKE HOVEDOMRÅDE(R) UNDERVISER DU I LÆRERNES GRUNDFAGLIGHED...

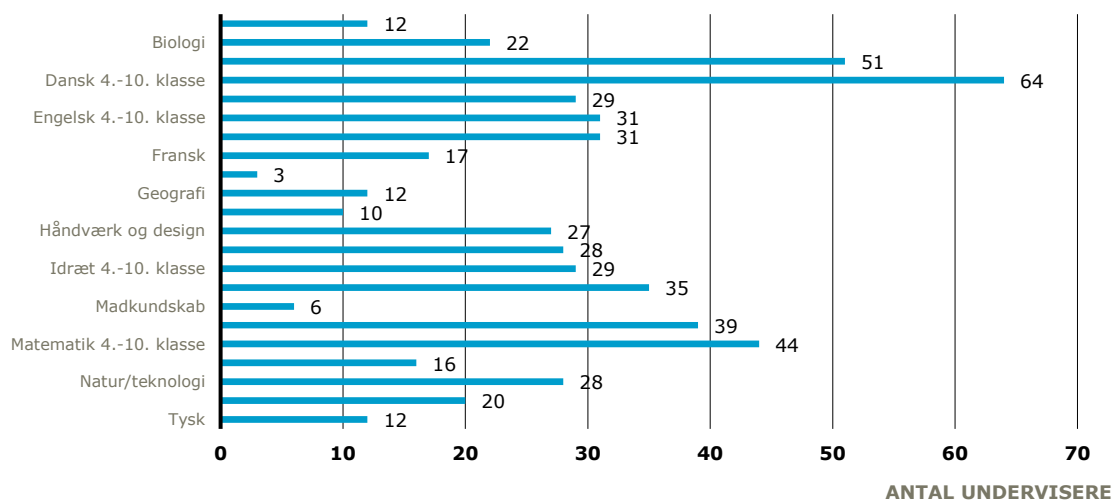
Note: N=221

Af figuren fremgår det, at langt hovedparten af undervisere i lærernes grundfaglighed underviser i pædagogik og lærerfaglighed (78 pct.), og 14 pct. underviser i almen dannelse (KLM). Af de 221 undervisere i lærernes grundfaglighed, er der otte pct., der underviser i begge hovedområder.

I den følgende figur fremgår de 352 undervisere, der underviser i undervisningsfagene fordelt på de enkelte undervisningsfag. Bemærk ved læsning af figuren, at underviserne kan undervise i mere end ét fag, hvorfor summen af underviserne fordelt på fagene ikke summer til 352.

Figur 2-3: Underviserne fordelt på undervisningsfag

UNDERVISERE FORDELT PÅ UNDERVISNINGSFAG

Note: N=352

Af figuren fremgår det, at der er flest undervisere i matematik og dansk (hvv. 1.-6. klasse og 4.-10. klasse), der har besvaret spørgeskemaet. Derudover er der en nogenlunde ligelig fordeling på de øvrige fag set i forhold til fagets størrelse på nær fagene; fysik/kemi, historie, madkundskab og tysk. Disse fag er en smule underrepræsenteret i besvarelsene.

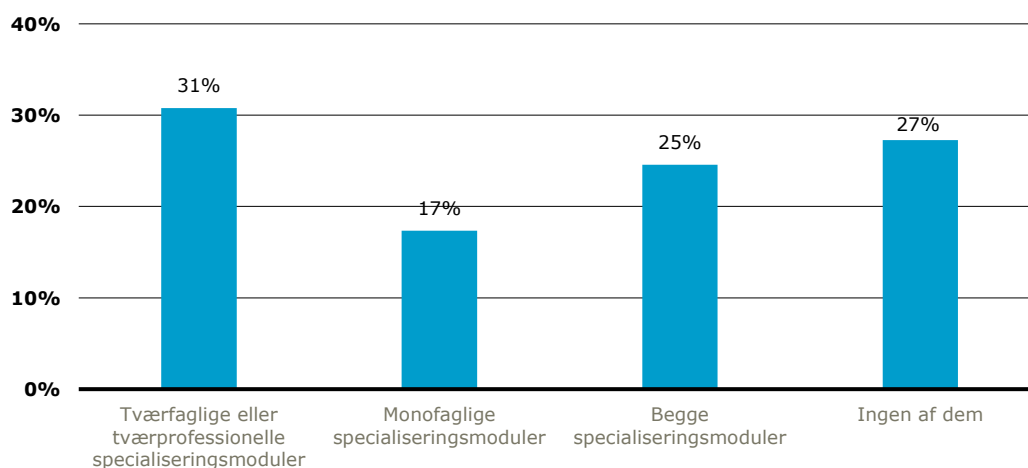
2.2

Undervisning på specialiseringsmoduler

Nedenstående figur viser andelen af undervisere, der underviser i de forskellige typer af specialiseringsmoduler.

Figur 2-4: Undervisere fordelt efter undervisning i specialiseringsmoduler

UNDERVISER, DER UNDERVISER PÅ...

Note: N=483

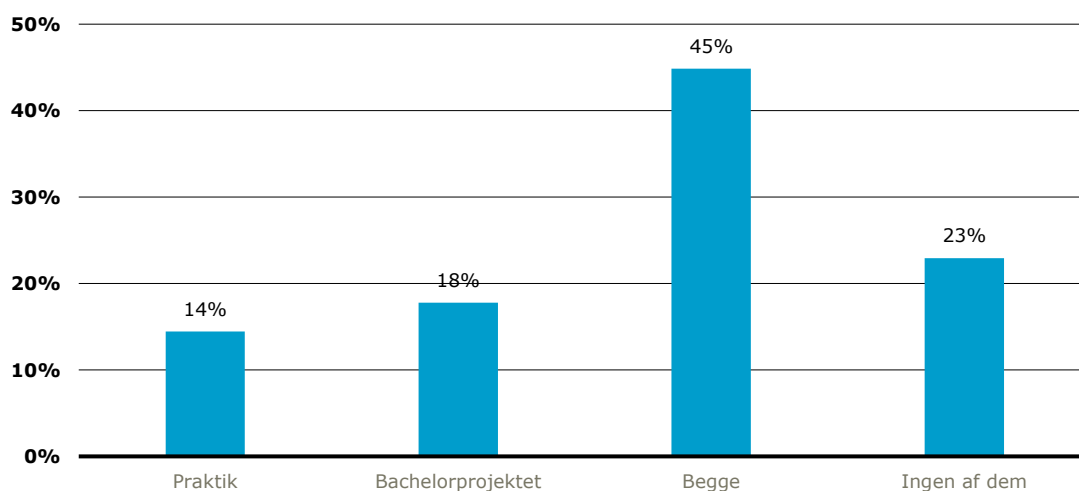
Figuren ovenfor viser, at ca. en tredjedel (31 pct.) af underviserne underviser i tværfaglige eller tværprofessionelle specialiseringsmoduler. Lidt under en femtedel (17 pct.) underviser i monofaglige specialiseringsmoduler, mens en fjerdedel underviser på begge specialiseringsmoduler. Lidt mere end hver fjerde underviser hverken i tværfaglige- eller monofaglige specialiseringsmoduler.

2.3 Undervisere og eksamen

I figuren nedenfor fremgår andelen af underviserne, der har ført studerende til eksamen i praktik og/eller bachelorprojektet.

Figur 2-5: Undervisere fordelt efter, om de har ført studerende til eksamen i praktik eller bachelorprojekt

HAR INDEN FOR DET SIDSTE ÅR FØRT STUDERENDE OP TIL EKSAMEN I...

Note: N=483

Figuren viser, at næsten halvdelen af underviserne har haft studerende til eksamen i både praktik og bachelorprojekt. Lidt under en fjerdedel (23 pct.) har hverken haft studerende til eksamen i bachelorprojekt eller praktik. Henholdsvis 14 pct. og 18 pct. af lærerne har udelukkende ført studerende til eksamen i henholdsvis praktik eller bachelorprojekt.

3. Struktur og rammer

I dette kapitel præsenteres undervisernes besvarelse af de spørgsmål, der handler om den nye læreruddannelses struktur og rammer.

3.1 Læreruddannelsens modulstruktur

I de to nedenstående figurer fremgår undervisernes oplevelse af sammenhæng mellem undervisningsmodulerne og specialiseringsmodulerne.

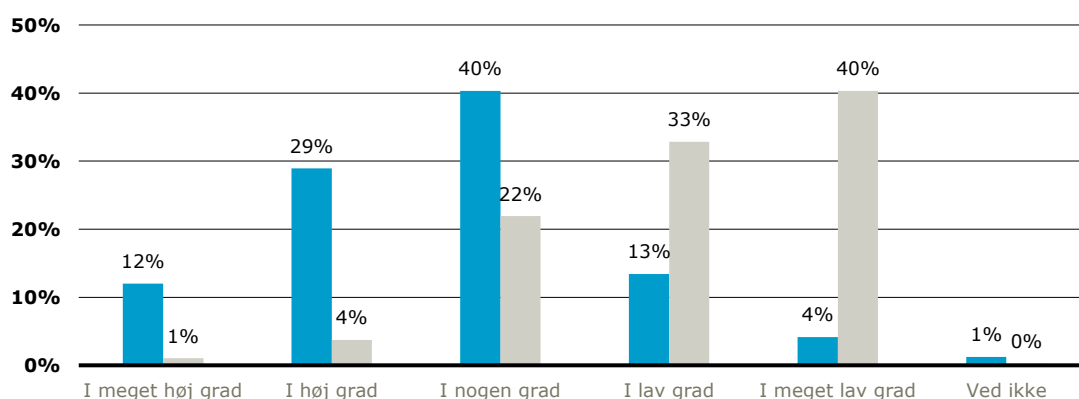
Den første figur viser, at underviserne i høj grad oplever videnshuller i undervisningen. 41 pct. af underviserne har i meget høj eller høj grad oplevet, at deres undervisning i et modul forudsatte viden og færdigheder, som mange af de studerende endnu ikke havde tilegnet sig. I forlængelse heraf viser figuren, at underviserne i lav grad oplever udfordringer med

gentagelser i undervisningen. Hele 73 pct. oplever i meget lav eller lav grad, at deres undervisning fokuserede på viden og færdigheder, som mange studerende allerede havde tilegnet sig i tidligere moduler.

Figur 3-1: Undervisernes oplevelse af videnshuller og gentagelser i undervisningen

I HVILKEN GRAD HAR DU OPLEVET, AT...

- Din undervisning i et modul forudsatte viden og færdigheder, som mange af de studerende endnu ikke havde tilegnet sig (videnshuller i undervisningen)
- Din undervisning fokuserede på viden og færdigheder, som mange studerende allerede havde tilegnet sig i tidligere moduler (gentagelser i undervisningen)

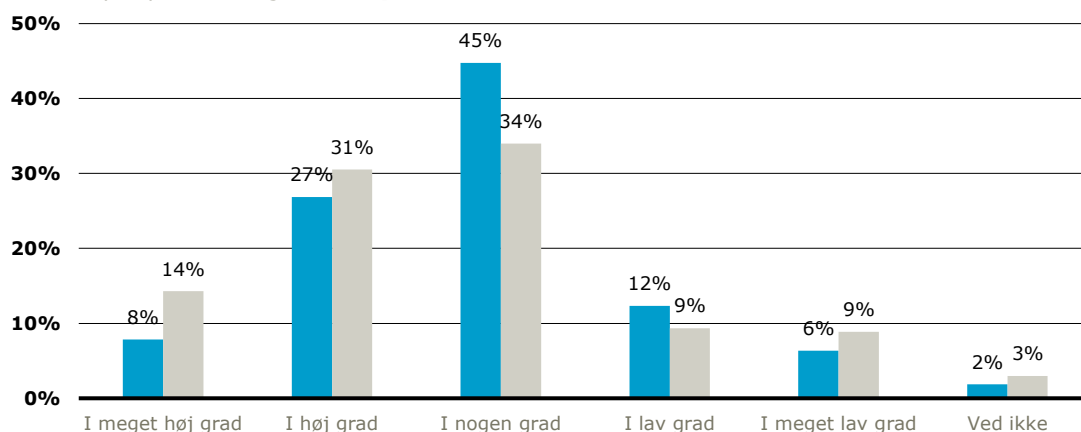
Note: N=483

Figur 3-2 viser, at de fleste undervisere i de tværfaglige samt tværprofessionelle specialiseringsmoduler og i de monofaglige specialiseringsmoduler oplever, at de kan bygge videre på viden og færdigheder, de studerende har tilegnet sig på øvrige moduler. Mellem 35-45 pct. oplever dette i meget høj eller høj grad, og kun 18 pct. oplever i lav eller meget lav grad at kunne bygge videre på viden og færdigheder fra øvrige moduler.

Figur 3-2: Undervisernes opfattelse af at kunne bygge videre på viden og færdigheder fra tidligere moduler, fordelt efter tværfaglige og monofaglige specialiseringsmoduler

I HVILKEN GRAD HAR DU OPLEVET, AT...

- Din undervisning i tværfaglige eller tværprofessionelle specialiseringsmoduler kunne bygge videre på viden og færdigheder, som de studerende har tilegnet sig på øvrige moduler [Undervisere på tværfaglige eller tværprofessionelle specialiseringsmoduler]
- Din undervisning i monofaglige specialiseringsmoduler kunne bygge videre på viden og færdigheder, som de studerende har tilegnet sig på øvrige moduler i faget [Undervisere på specialiseringsmoduler]

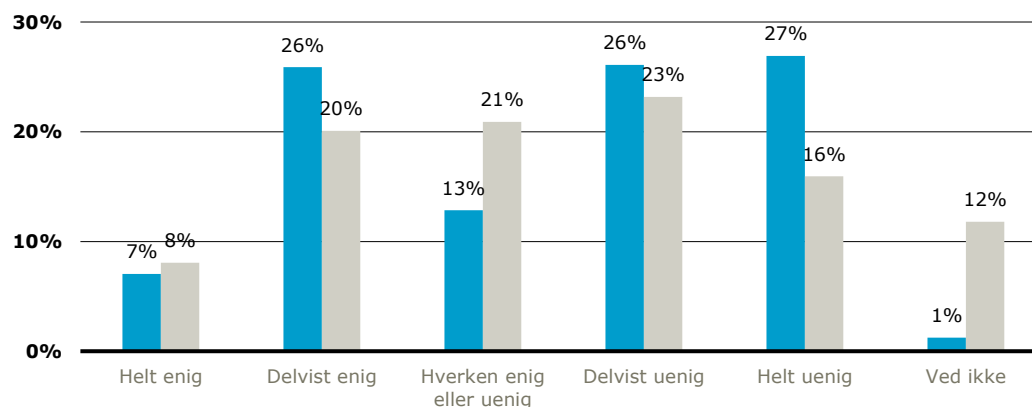
Note: N=268 for "Tværfaglig eller tværprofessionel...". N=203 for "Monofaglig...".

I figuren nedenfor fremgår undervisernes opfattelse af, hvorvidt henholdsvis modulstrukturen og placeringen af specialiseringsmodulerne er understøttende for en naturlig progression i læreruddannelsen.

Figur 3-3: Undervisernes opfattelse af, at modulstrukturen er understøttende for naturlig progression

HVOR ENIG ER DU I FØLGENDE:

- Modulstrukturen på [uddannelsesinstitution] understøtter naturlig progression i uddannelsen, sådan at undervisningen løbende bygger oven på det, de studerende har lært i tidligere moduler
- Placeringen af specialiseringsmodulerne på understøtter naturlig progression i uddannelsen, sådan at undervisningen løbende bygger oven på det, de studerende har lært i tidligere moduler

Note: N=483

Figur 3-3 viser, at der er relativt stor variation i undervisernes oplevelse af, hvorvidt modulstrukturen og placeringen af specialiseringsmodulerne er understøttende for naturlig progression. Der er dog i forlængelse af de ovenstående resultater en overvægt af undervisere (53 pct.), som er delvist eller helt uenige i, at modulstrukturen understøtter naturlig progression i uddannelsen, sådan at undervisningen løbende bygger oven på det, de studerende har lært i tidligere moduler. Endelig skal det bemærkes, at andelen af undervisere, der svarer "ved ikke" til spørgsmålet om placeringen af specialiseringsmodulerne, er forholdsvis høj. 79 pct. af dem, der svarer "ved ikke", underviser ikke i specialiseringsmodulerne.

Derudover har 249 undervisere valgt at skrive uddybende kommentarer til modulstrukturen. Hovedparten af kommentarerne giver udtryk for, at de oplever modulstrukturen som hæmmende for progression, samt at modulstrukturen bidrager til at mindske uddannelsens sammenhæng. Eksempelvis udtrykker underviserne det på følgende måde:

"Modulstrukturen har en tendens til at lave kunstige opsplittings af faglige sammenhænge, der naturligt hænger sammen, og det bliver ofte vanskeligere at lave referencer på tværs"

"Der bør være progression fra modul til modul, men det er ikke muligt, fordi der konstant ændres på de studerende, der deltager i modulerne. Det er klart, at det er intentionen, at de studerende kan tage deres uddannelse i den rækkefølge, der passer dem - men det passer ikke ret godt til det at uddanne kompetente lærere. Det skyldes, at der er er videns- og kompetenceområder, som kommer forud for andre på mange felter og områder - og det er ikke muligt at tilgodese i den nuværende modulstruktur."

Selvom der er en overvægt af kritiske kommentarer i forhold til modulstrukturen, er der eksempler på, at undervisere oplever, at det kan lykkes at skabe progression med modulstrukturen. Eksempler på disse udsagn:

"Heldigvis ligger modulerne som oftest i deres naturlige rækkefølge (1, 2, 3, 4), således at progression kan understøttes."

"I undervisningsfaget idræt er det lykkedes at justere rækkefølgen af modulerne, således at der for de fleste studerende vil forekomme en progression."

I nedenstående tabel fremgår en samlet oversigt over, hvordan de kvalitative kommentarer fordeler sig. Bemærk, at oversigten er baseret på besvarelser fra 249 af de 483 undervisere (52 pct.), idet det har været valgfrit for underviserne, om de ville uddybe.

Tabel 3-1: Kvalitative kommentarer vedrørende modulstrukturen

	Pct.(n)
Modulstrukturen bidrager til at mindske uddannelsens sammenhæng	18 (86)
Modulstrukturen hæmmer progression	18 (85)
Progression er mulig inden for modulstrukturen	4 (21)
Det er en udfordring, at elever har forskellige forudsætninger	3 (15)
Modulstrukturen har fastlåst strukturen	1 (7)
Andet	7 (35)
I alt	52 (249)

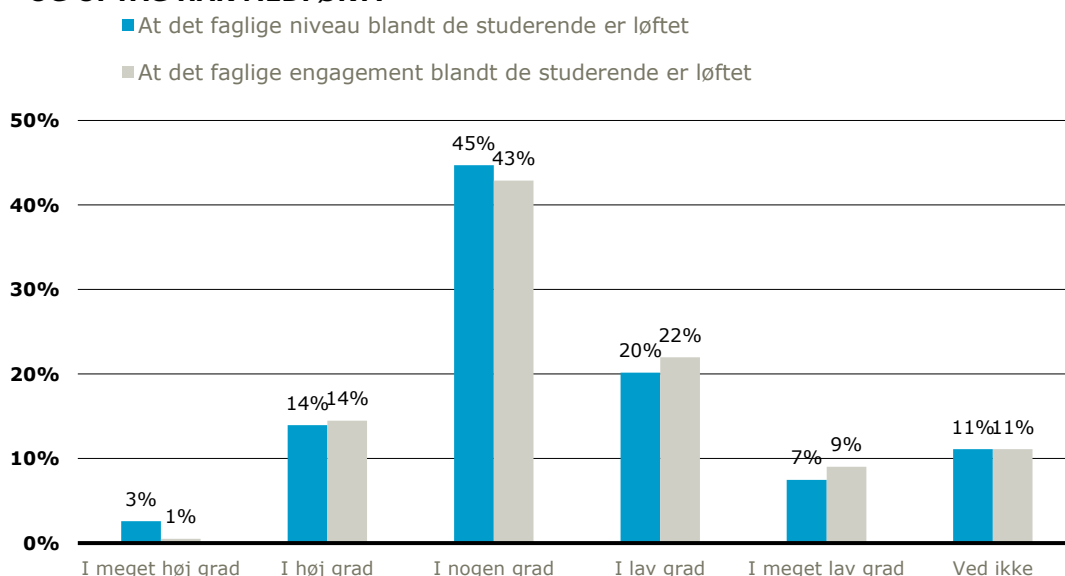
3.2

Nye regler om adgang og optag på læreruddannelsen

Nedenstående figur viser undervisernes opfattelse af, i hvilken grad de nye regler om adgang og optag på læreruddannelsen har indflydelse på de studerendes faglige niveau og engagement.

Figur 3-4: Undervisernes opfattelse af, om de nye regler om adgang og optag har indflydelse på de studerendes faglige niveau og engagement

I HVILKEN GRAD OPLEVER DU, AT DE NYE REGLER OM ADGANG OG OPTAG HAR MEDFØRT?

Note: N=387. Spørgsmålet er kun stillet til undervisere, der har været ansat ved læreruddannelsen i mere end fem år.

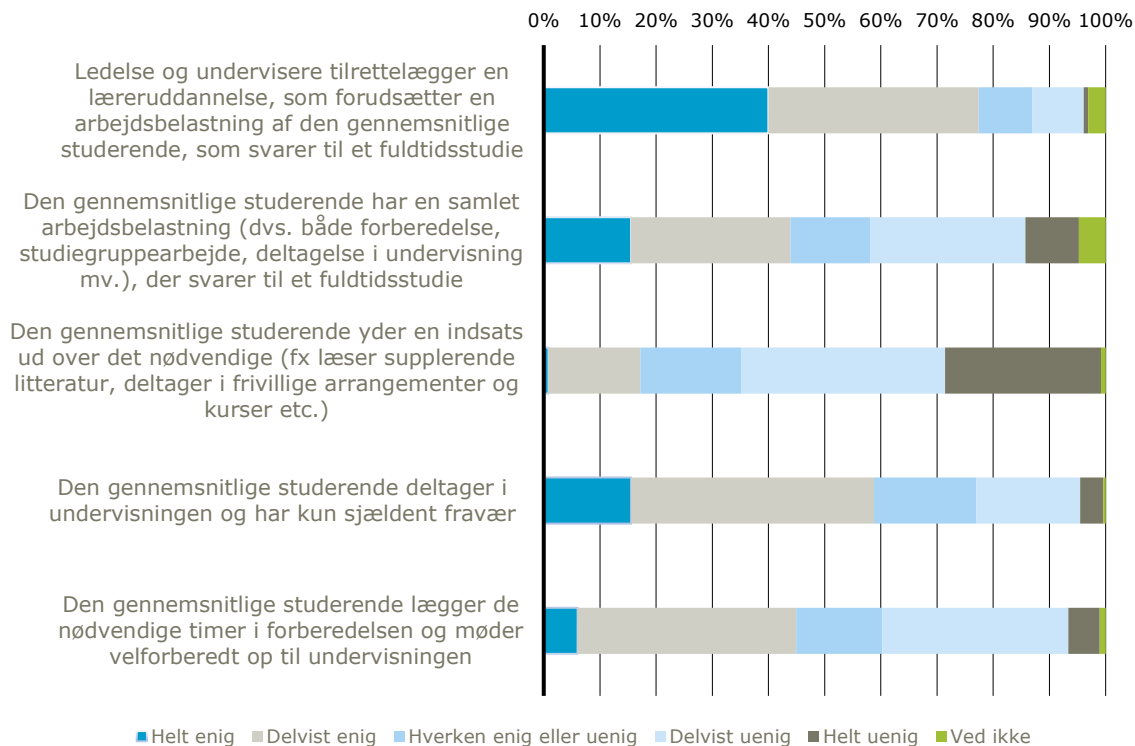
For såvel de studerendes faglige niveau som det faglige engagement viser Figur 3-4, at en stor andel (43-45 pct.) har den opfattelse, at de nye regler om adgang og optag i nogen grad har betydet, at det faglige niveau og engagement hos de studerende er løftet. De øvrige undervisere fordeler sig i hver deres ende af skalaen, om end der er en lille overvægt af undervisere, der i lav eller meget lav grad oplever, at dette er tilfældet. Endelig er der en forholdsvis stor andel, som svarer "ved ikke".

3.3 Studerendes arbejdsbelastning på studiet

Figuren nedenfor viser underviserens opfattelse af de studerendes arbejdsbelastning og -indsats på en række forskellige parametre.

Figur 3-5: Underviserens opfattelse af studerendes arbejdsbelastning og -indsats

HVOR ENIG ER DU I FØLGENDE:

Note: N=483

Figur 3-5 viser overordnet, at underviserne generelt oplever, at ledelse og undervisere tilrettelægger en læreruddannelse, som forudsætter en arbejdsbelastning af den gennemsnitlige studerende, der svarer til et fuldtidsstudie, men at underviserens opfattelse af de studerendes faktiske arbejdsbelastning og arbejdsindsats varierer. 77 pct. af underviserne er helt eller delvist enige i, at læreruddannelsen er tilrettelagt, så den forudsætter en arbejdsbelastning, der svarer til fuldtid, og 44 pct. er helt eller delvist enige i, at den gennemsnitlige studerende faktisk har en samlet arbejdsbelastning, der svarer til et fuldtidsstudie. Omkring halvdelen af underviserne (45-59 pct.) er helt eller delvist enige i, at de studerende henholdsvis lægger de nødvendige timer i forberedelsen og møder velforberedt op til undervisningen samt deltager i undervisningen og kun sjældent har fravær. Kun 17 pct. er helt eller delvist enige i, at den gennemsnitlige studerende yder en indsats ud over det nødvendige.

4. Undervisningen

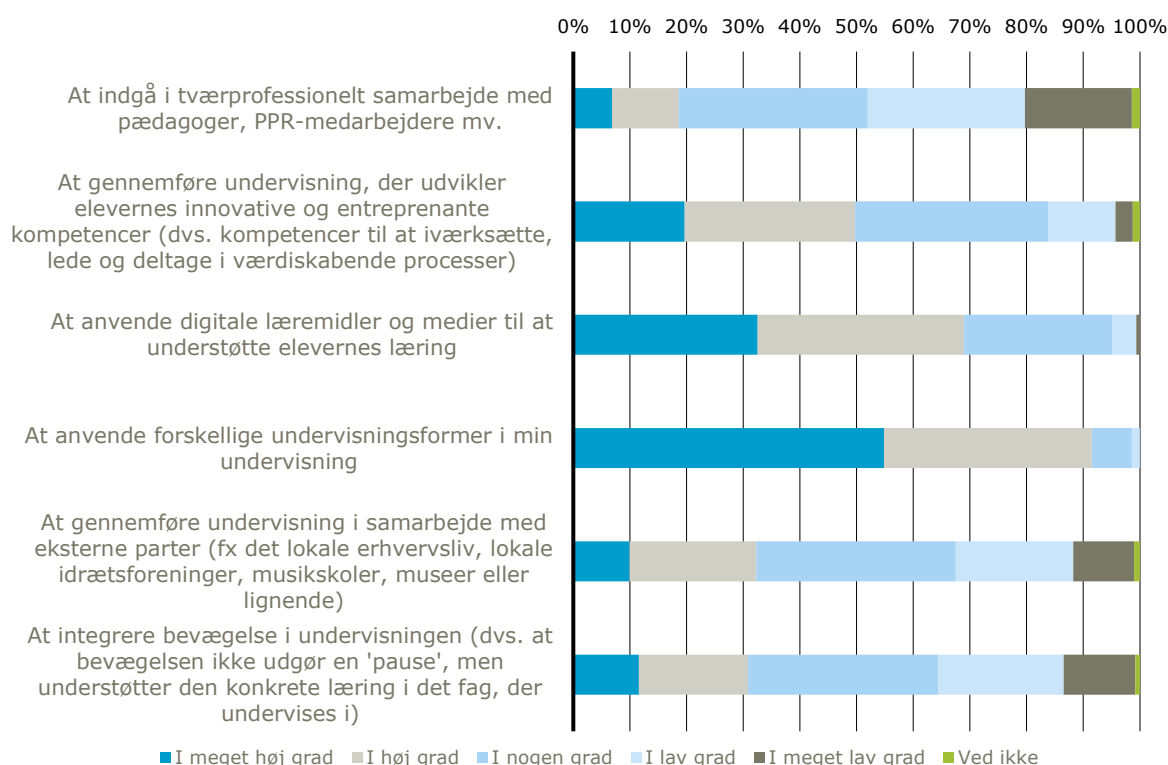
I dette kapitel præsenteres underviserens besvarelse af de spørgsmål, der handler om undervisningen på læreruddannelsen.

4.1 Underviserens forberedelse af de studerende

Figuren nedenfor viser, i hvilken grad underviserne har fokus på at forberede de studerende til en række forskellige forventninger til lærernes arbejde.

Figur 4-1: Underviserens fokus på at forberede studerende til en række forventninger

I HVILKEN GRAD HAR DU FOKUS PÅ AT FORBEREDE DE STUDERENDE PÅ AT KUNNE FØLGENDE?

Note: N=483

Figur 4-1 viser overordnet, at underviserne gennemsnitligt har et større fokus på nogle kompetencer frem for andre. Størstedelen af underviserne har i høj eller meget høj grad fokus på at klæde de studerende på til at kunne anvende forskellige undervisningsformer (92 pct.) og digitale læremidler og medier til at understøtte elevernes læring (69 pct.). Halvdelen af underviserne har i høj eller meget høj grad fokus på at forberede de studerende på at gennemføre undervisning, der udvikler elevernes innovative og entreprenante kompetencer. En mindre del af underviserne har i høj eller meget høj grad fokus på at forberede de studerende til at kunne gennemføre undervisning i samarbejde med eksterne parter (32 pct.), integrere bevægelse i undervisningen (31 pct.) og indgå i tværprofessionelt samarbejde (19 pct.).

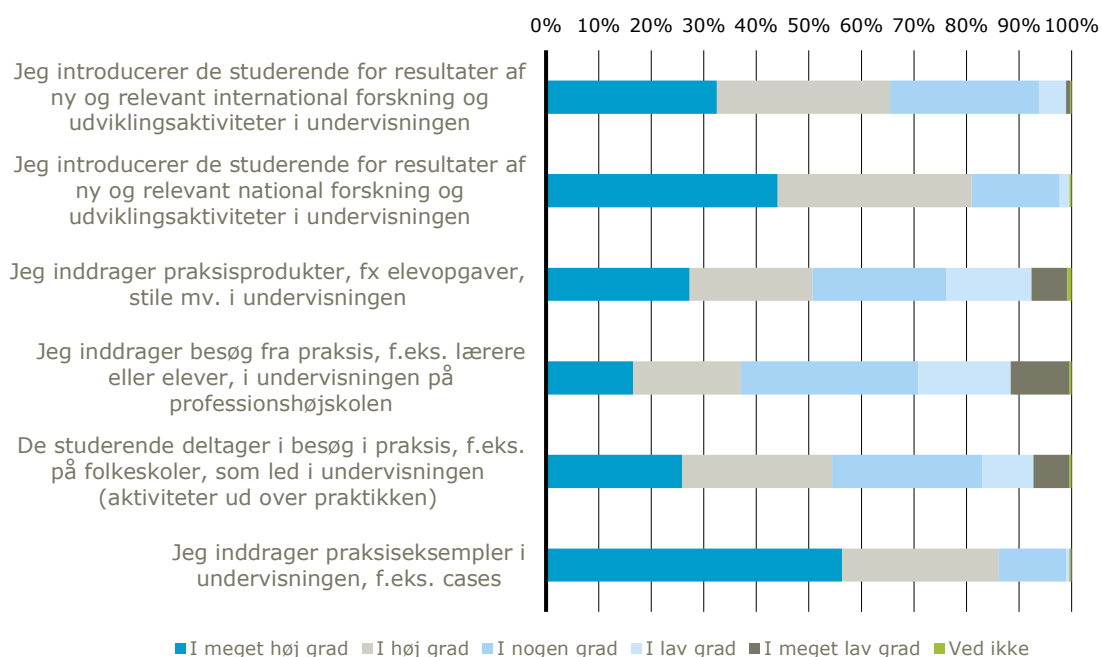
4.2

Inddragelse af forskning og praksis i undervisningen

I figuren nedenfor fremgår det, i hvilken grad underviserne inddrager henholdsvis forskning og praksis i deres undervisning.

Figur 4-2: Undervisernes inddragelse af forskning og praksis i undervisningen

I HVILKEN GRAD ER FØLGENDE KENDETEGNENDE FOR DIN UNDERVISNING INDEN FOR DET SENESTE STUDIEÅR?

Note: N=483

Figur 4-2 viser, at en stor andel af underviserne i høj eller meget høj grad introducerer de studerende for ny og relevant international såvel som national forskning og udviklingsaktiviteter (66-81 pct.). Ligeledes er der en stor andel, der i høj eller meget høj grad inddrager praksiseksempler i undervisningen (86 pct.). Omkring halvdelen af underviserne inddrager også i høj eller meget høj grad besøg fra praksis samt praksisprodukter i undervisningen og tilrettelægger en undervisning, der indebærer, at de studerende deltager i besøg i praksis (37-55 pct.).

Herudover har 172 undervisere (36 pct.) uddybet deres svar kvalitativt, hvor en stor del uddyber, at samarbejdet med eksterne aktører er udfordrende – særligt på grund af manglende tid hos underviserne samt hos folkeskolerne til at etablere og udmønte samarbejdet. Eksempelvis kan samarbejdet udfordre på følgende vis:

”Det er rigtig vigtigt med gode samarbejdspartnere uden for professionshøjskolerne, og det bliver prioriteret. Det kan dog være en belastning for skolerne bestandigt at få besøg af studerende, der skal lave forskellige undersøgelser, ligesom det rent logistisk kan være vanskeligt at planlægge et samarbejde særligt med skolerne.”

"Jeg inddrager flere gange på hvert modul både eksterne aktører og eksterne læringsrum, da jeg finder det afgørende for de studerendes indsigt i de fænomener, de arbejder med. Det er dog svært at finde tid til i en stadig mere presset arbejdsdag, både for de studerende og for mig. Det kræver tid at forberede og også tid at gennemføre, hvilket der ikke er plads til i den meget komplekse portefølje, vi har nu."

De resterende angiver, hvordan de samarbejder med aktører uden for professionshøjskolen. Eksempelvis angiver underviserne, at de anvender gæstelærere og besøger folkeskoler som en del af undervisningen. Eksempelvis på følgende måde:

"Jeg inviterer altid en specialpædagogisk (cand.pæd.) medarbejder med i undervisningen. Det er de studerende meget glade for, da hun kan svare på mange af deres mere praksis-rettede spørgsmål. Eksempelvis om, hvordan de vurderer, om der skal underrettes"

"Vi har et glimrende samarbejde med vores innovationslaboratorier (altså lokale skoler), som meget gerne stiller elever og lærerkræfter til rådighed, så de studerende kan komme ud og afprøve deres færdigheder indenfor for eksempel innovation, klasseledelse og meget andet."

Den samlede oversigt over de kvalitative uddybninger fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 4-1: Kvalitative kommentarer vedrørende samarbejde med eksterne aktører

	Pct.(n)
Samarbejdet med aktører er udfordrende	16 (78)
Samarbejder med andre relevante aktører	8 (40)
Besøger samt får besøg af folkeskoler	5 (22)
Andet	5 (22)
Anvender gæsteundervisere	2 (10)
I alt	36 (172)

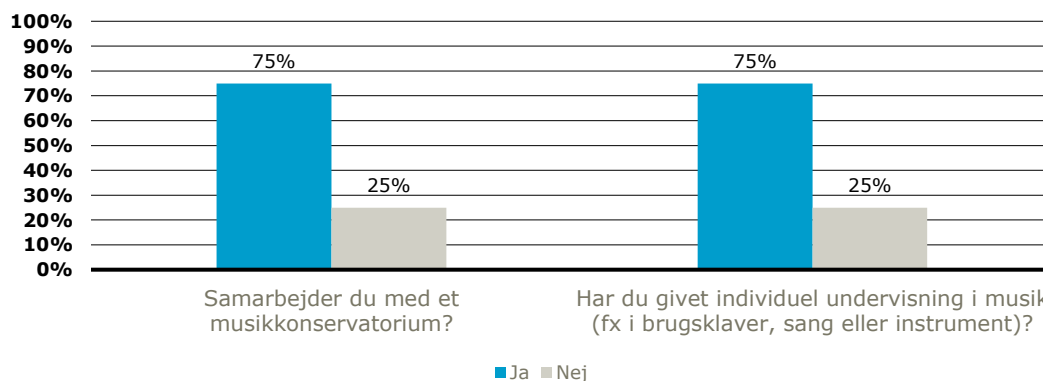
4.3

Musikundervisning

Nedenstående figur viser andelen af underviserne i musik, der samarbejder med musikkonservatorierne og giver individuel undervisning i musik. Bemærk, at det er meget få musikundervisere, der har besvaret spørgeskemaet.

Figur 4-3: Andelen af musikundervisere, der samarbejder med musikkonservatorium og giver individuel undervisning i musik

MUSIKUNDERVISNING

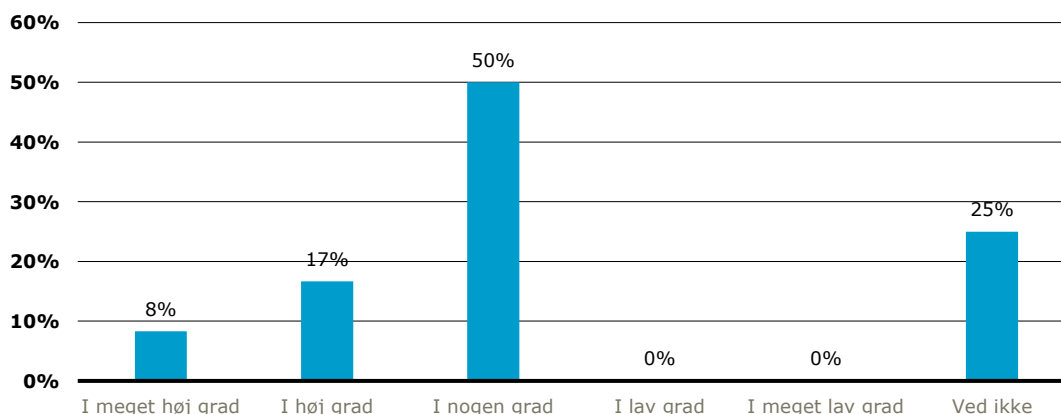
Note: N=16

Som det fremgår af Figur 4-3, er det trefjerdele af de 16 undervisere i musik, der samarbejder med et musikkonservatorium, ligesom det er trefjerdele af underviserne, der har givet individuel undervisning i musik.

Figureerne nedenfor viser, hvordan henholdsvis de 12 undervisere, der samarbejder med musikkonservatorierne, og de 12 undervisere, der giver individuel undervisning i musik, opfatter betydningen af disse to forhold.

Figur 4-4: Undervisernes opfattelse af samarbejdet med musikkonservatoriet som givende for undervisningen

I HVILKEN GRAD OPLEVER DU, AT SAMARBEJDET MED MUSIKKONSERVATORIET STYRKER UNDERVISNINGEN I MUSIK?

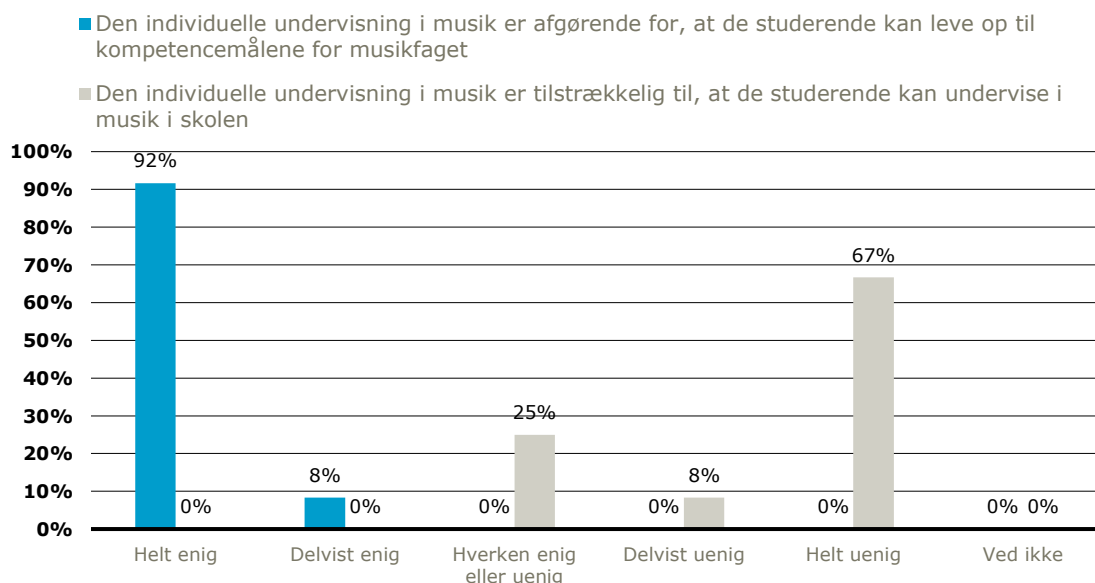

Note: N=12

Figur 4-4 viser, at alle underviserne oplever, at samarbejdet med musikkonservatoriet styrker undervisningen i musik. Hvor det er halvdelen, der svar i nogen grad, er der en fjerdedel, der svarer i høj eller meget høj grad. De øvrige lærere svarer "ved ikke".

Figur 4-5: Undervisernes opfattelse af den individuelle undervisning i musik

HVOR ENIG ER DU I FØLGENDE:

Note: N=12

Figur 4-5 viser, at stort set alle de undervisere, der giver individuel undervisning i musik, er helt enige i den individuelle undervisning i musik er afgørende for, at de studerende kan leve op til kompetencemålene for musikfaget. I forlængelse heraf er størstedelen af underviserne helt uenige i, at den individuelle undervisning i musik er tilstrækkelig til, at de studerende kan undervise i musik i skolen. Endelig har 10 af de 12 undervisere i musik uddybet deres svar vedrørende individuel undervisning i musik, hvor alle i skarpe vendinger kritiserer besparelserne på undervisning i musik, herunder særligt undervisning i klaver og sang, idet de mener, at det er en forudsætning for at kunne undervise elever i folkeskolen i musik. Eksempelvis udtrykker underviserne sig således:

"Vedr. den individuelle undervisning, har uddannelsen i undervisningsfaget musik været ramt hårdt på dette område i forbindelse med LU13. Jeg mener ikke, at vi med det nuværende niveau kan leve op til de forventninger, der er til en musikunderviser i FSK [folkeskolen]"

"Der er desværre meget ringe forståelse for, at man skal ud at arbejde med musikaktiviteter og børn og styre ved at spille på et eller flere instrumenter. Hvis man ikke modtager instrumentundervisning, der retter sig mod denne opgave, vil det blive vanskeligt at fungere som musiklærer. Der er en forestilling om, at hvis man har spillet, før man kommer på professionsuddannelsen så er det nok. Det er forkert og viser manglende viden om

læreruddannelse. [...] I en nedskæringsøkonomi er instrumentalundervisning et område, man fra planlæggerens side tror kan klippes væk, men det forringer uddannelsen."

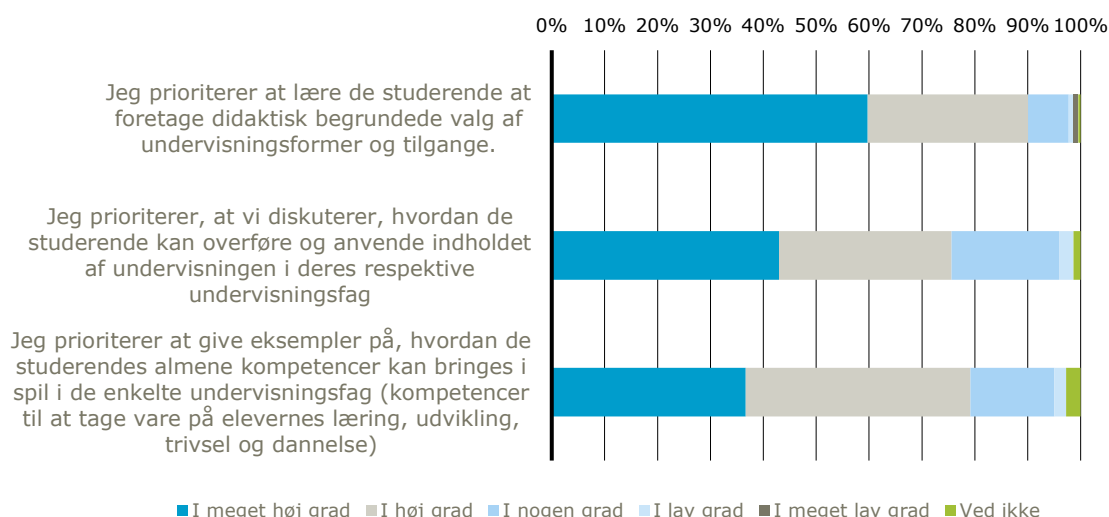
Kommentarerne retter sig primært mod de uddannelsessteder, hvor man har sparet den individuelle undervisning væk.

4.4 Sammenhæng mellem lærernes grundfaglighed og undervisningsfagene.

Underviserne i lærerens grundfaglighed er i spørgeskemaet blevet bedt om at svare på, i hvilken grad de prioriterer at knytte undervisningen til de studerendes undervisningsfag. Nedenstående figur viser fordelingen af deres svar.

Figur 4-6: Kobling af undervisningen i lærerens grundfaglighed til de studerendes undervisningsfag

I HVILKEN GRAD HAR FØLGENDE VÆRET KENDETEGNENDE FOR DIN UNDERVISNING I LÆRERENS GRUNDFAGLIGHED DET SENESTE STUDIEÅR?

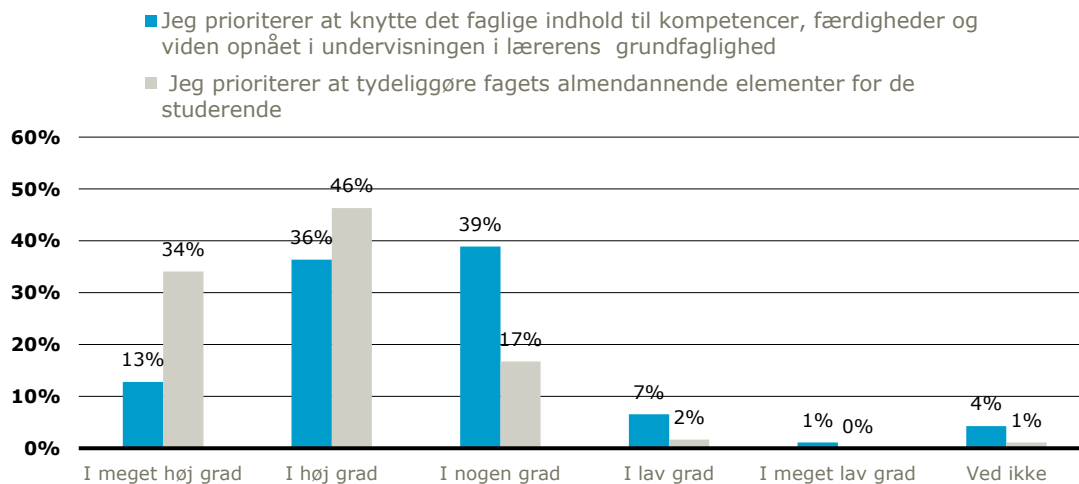
Note: N=221

Figur 4-6 viser, at stort set alle undervisere prioriterer at lære de studerende at foretage didaktiske begrundede valg af undervisningsformer og tilgange. Ligeledes prioriterer underviserne, at der i undervisningen diskuteres, hvordan de studerende kan overføre og anvende indholdet af undervisningen i deres respektive undervisningsfag, ligesom underviserne prioriterer at give eksempler på dette. 76-90 pct. af underviserne svarer, at de gør dette i høj eller meget høj grad.

Undervisere i undervisningsfagene er omvendt blevet bedt om at svare på, i hvilken grad de prioriterer at koble undervisningen i undervisningsfagene til almenområdet. Svarene fremgår af figuren nedenfor.

Figur 4-7: Kobling af undervisningsfagene til lærerens grundfaglighed

I HVILKEN GRAD SKER FØLGENDE I DIN UNDERVISNING I UNDERVISNINGSFAGENE DET SENESTE STUDIEÅR?

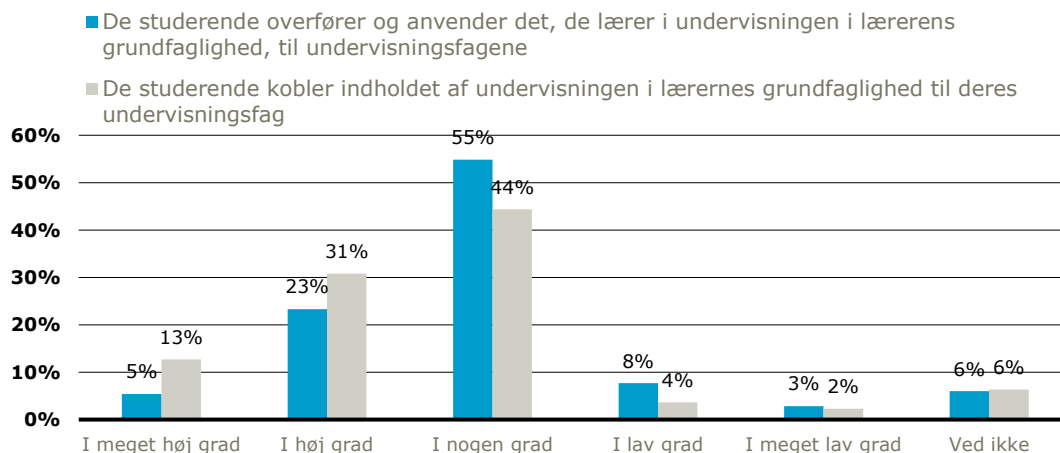
Note: N=352

Figur 4-7 viser, at de fleste undervisere (80 pct.) i undervisningsfagene i høj eller meget høj grad prioriterer at tydeliggøre fagets almendannende elementer for de studerende. Lige under halvdelen prioriterer i høj eller meget høj grad at knytte det faglige indhold til kompetencer, færdigheder og viden opnået i lærerens grundfaglighed.

Figuren nedenfor viser undvisernes oplevelse af, i hvilken grad de studerende overfører det, de lærer i lærerens grundfaglighed, til deres undervisningsfag, og omvendt i hvilken grad de studerende kobler indholdet af undervisningen i lærerens grundfaglighed til undervisningsfagene. Mens det kun er undervisere i undervisningsfagene, der er blevet spurgt til førstnævnte, er det kun undervisere i lærerens grundfaglighed, der er blevet spurgt til sidstnævnte.

Figur 4-8: De studerendes kobling af undervisningsfag og lærerens grundfaglighed

I HVILKEN GRAD OPLEVER DU, AT...

Note: N=221 for "De studerende overfører og anvender det, de lærer i undervisningen i lærerens grundfaglighed, til undervisningsfagene" – kun underviser i grundfaglighed
N=352 for "De studerende kobler indholdet af undervisningen i lærerens grundfaglighed til deres undervisningsfag" – kun underviser i undervisningsfag

Som det fremgår af Figur 4-8, oplever omkring halvdelen af underviserne (44-55 pct.), at de studerende i nogen grad kobler indholdet af undervisningen i lærerens grundfaglighed til undervisningsfagene samt indholdet af undervisningen i lærerens grundfaglighed til undervisningsfagene. Mellem 28-44 pct. af underviserne oplever det i høj eller meget høj grad, mens det kun er meget få, der kun oplever det i lav eller meget lav grad (6-11 pct.).

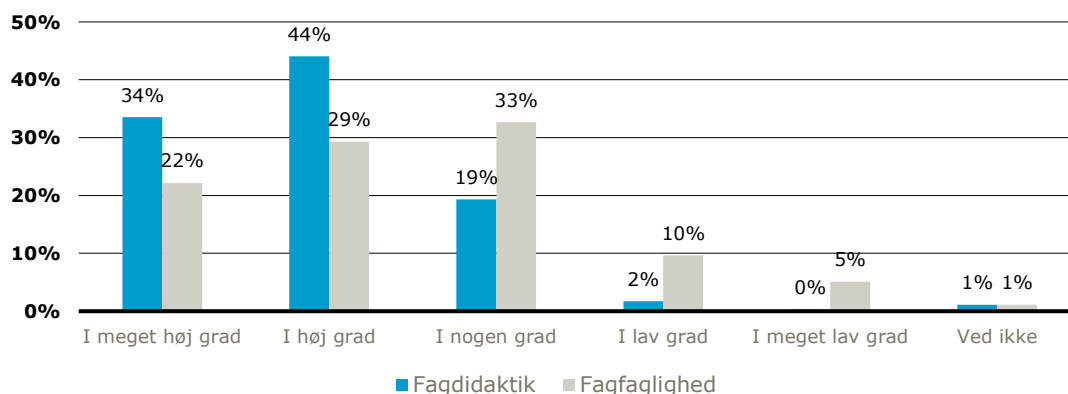
4.5

Fagfaglighed og fagdidaktik i undervisningsfagene

Figuren nedenfor præsenterer, i hvilken grad underviserne i undervisningsfagene oplever at have mulighed for at tilgodese hhv. fagdidaktik og fagfaglighed i deres undervisning.

Figur 4-9: Mulighed for tilgodese og prioritere fagfaglighed og fagdidaktik i undervisningsfagene

I HVILKEN GRAD OPLEVER DU, AT DU HAR MULIGHED FOR AT TILGODESE OG PRIORITERE FØLGENDE I DIN UNDERVISNING I UNDERVISNINGSFAGENE?

Note: N=352

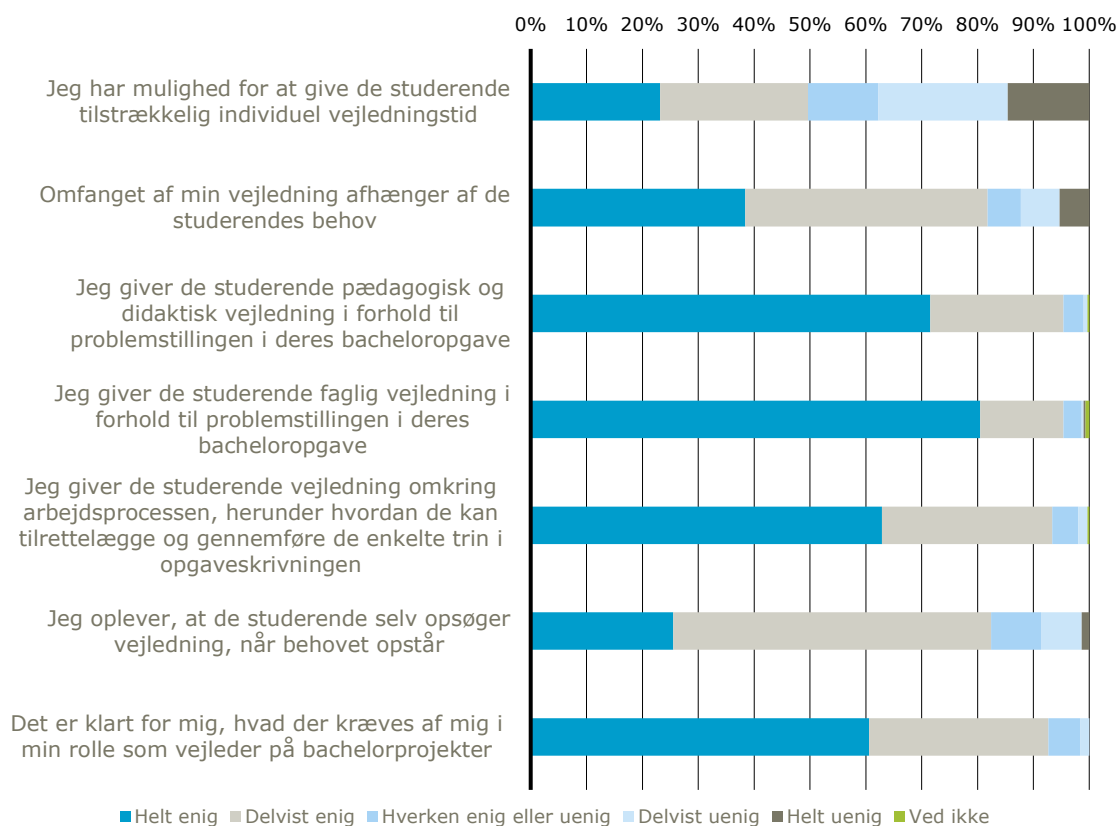
Figur 4-9 viser, at størstedelen af underviserne i undervisningsfagene (78 pct.) i høj eller meget høj grad oplever at kunne tilgodese og prioritere fagdidaktik i deres undervisning. Når der i stedet ses på fagfaglighed, er det ca. halvdelen af underviserne i undervisningsfagene, der oplever at have mulighed for at tilgodese og prioritere dette. 15 pct. af underviserne oplever kun i lav eller meget lav grad at have denne mulighed.

4.6 Vejledning i forbindelse med bachelorprojektet

Figuren nedenfor viser, hvad der kendetegner undervisernes vejledning til de studerende i forbindelse med de studerendes bachelorprojekt. Spørgsmålene er kun stillet de undervisere, der har ført de studerende til eksamen i bachelorprojektet.

Figur 4-10: Undervisernes vejledning i forbindelse med bachelorprojektet

HVOR ENIG ER DU I FØLGENDE UDSAGN OMKRING DIN VEJLEDNING I 2017?

Note: N=302

Hvad angår omfanget af undervisernes vejledning, viser Figur 4-10, at omkring halvdelen af underviserne er helt eller delvist enige i, at de har mulighed for at give de studerende tilstrækkelig individuel vejledningstid. 81 pct. af underviserne er helt eller delvist enige i, at omfanget af deres vejledning afhænger af de studerendes behov. I forlængelse heraf er der

82 pct. af underviserne, der er helt eller delvist enige i, at de studerende selv opsøger vejledning, når behovet opstår.

Når der ses på de spørgsmål, der handler om indholdet af vejledningen, fremgår det, at stort set alle undervisere (93-95 pct.) er helt eller delvist enige i, at de giver de studerende pædagogisk og didaktisk vejledning i forhold til de studerendes problemstilling, at de giver de studerende faglig vejledning i forhold til problemstillingen, og at de giver de studerende vejledning omkring arbejdsprocessen. Endelig er det også stort set alle undervisere, der er enige i, at det er klart for dem, hvad der kræves af dem i deres rolle som vejleder på bachelorprojekter.

5. Studerendes kompetencer

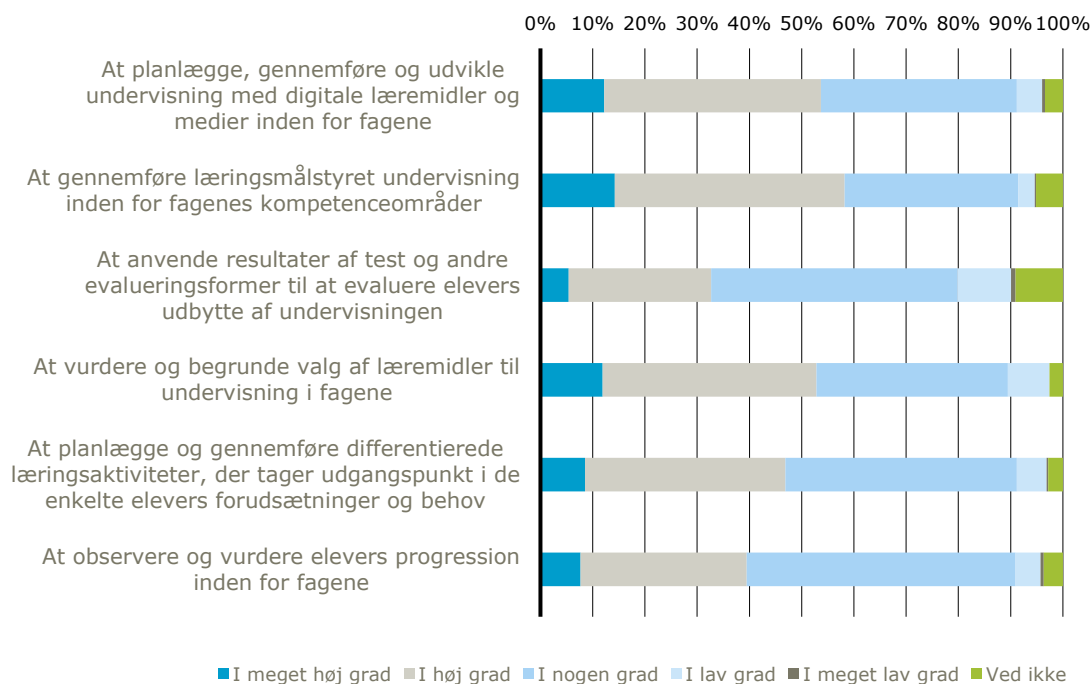
I dette kapitel præsenteres underviserens besvarelse af de spørgsmål, der handler om deres oplevelse af de studerendes kompetencer, når de afslutter læreruddannelsen og skal ud og undervise i grundskolen.

5.1 Kompetencer inden for undervisningsfagene

Figuren nedenfor viser underviserens vurdering af de studerendes *fagdidaktiske* kompetencer. Spørgsmålet er kun stillet til underviserne i undervisningsfagene.

Figur 5-1: Underviseres vurdering af de studerendes fagdidaktiske kompetencer

I HVILKEN GRAD VURDERER DU, AT DE STUDERENDE ER I STAND TIL FØLGENDE, NÅR DE EFTER ENDT UDDANNELSE SKAL UD OG UNDERVISE I GRUNDSKOLEN?

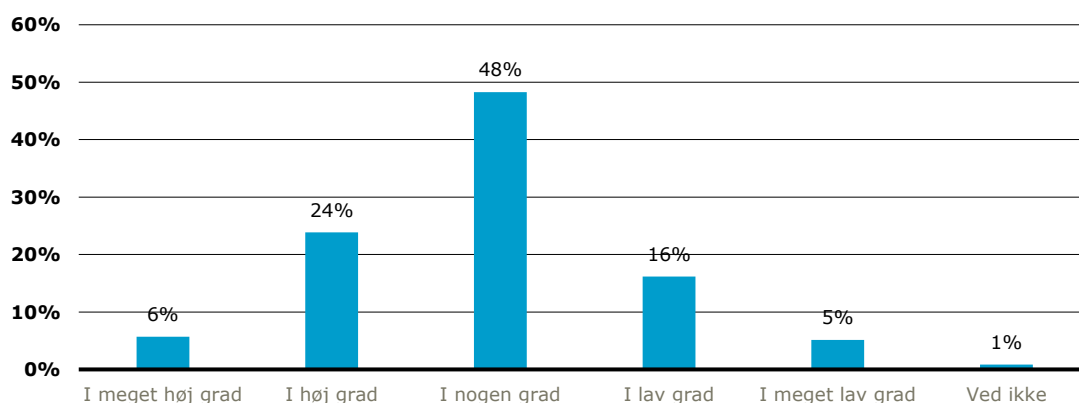
Note: N=352

Figur 5-1 viser, at omkring halvdelen af underviserne (47-58 pct.) i høj eller meget høj grad oplever, at de studerende er i stand til at planlægge, gennemføre og udvikle undervisning med digitale læremidler og medier, at gennemføre læringsmålstyret undervisning, at vurdere og begrunde valget af læremidler i undervisningen samt at planlægge og gennemføre differentierede læringsaktiviteter. En lidt mindre andel af underviserne (32-40 pct.) oplever i høj eller meget høj grad, at de studerende er i stand til at anvende resultater af test og andre evalueringsaktiviteter til at evaluere elevernes udbytte af undervisningen og at observere og vurdere elevernes progression. Meget få undervisere (3-10 pct.) mener, at de studerende i lav eller meget lav grad er i besiddelse af de listede kompetencer.

Den næste figur viser undervisernes vurdering af de studerendes *fagfaglige* kompetencer. Dette spørgsmål er som de ovenstående kun stillet til underviserne i undervisningsfagene.

Figur 5-2: Undervisernes vurdering af de studerendes fagfaglige kompetencer

I HVILKEN GRAD VURDERER DU, AT DE STUDERENDE HAR TILSTRÆKKELIG FAGFAGLIG VIDEN OG FAGFAGLIGE FÆRDIGHEDER TIL AT KUNNE UNDERVISE ELEVER I DIT/DINE UNDERVISNINGSFAG, NÅR DE SKAL UD OG UNDERVISE I GRUNDSKOLEN?

Note: N=352

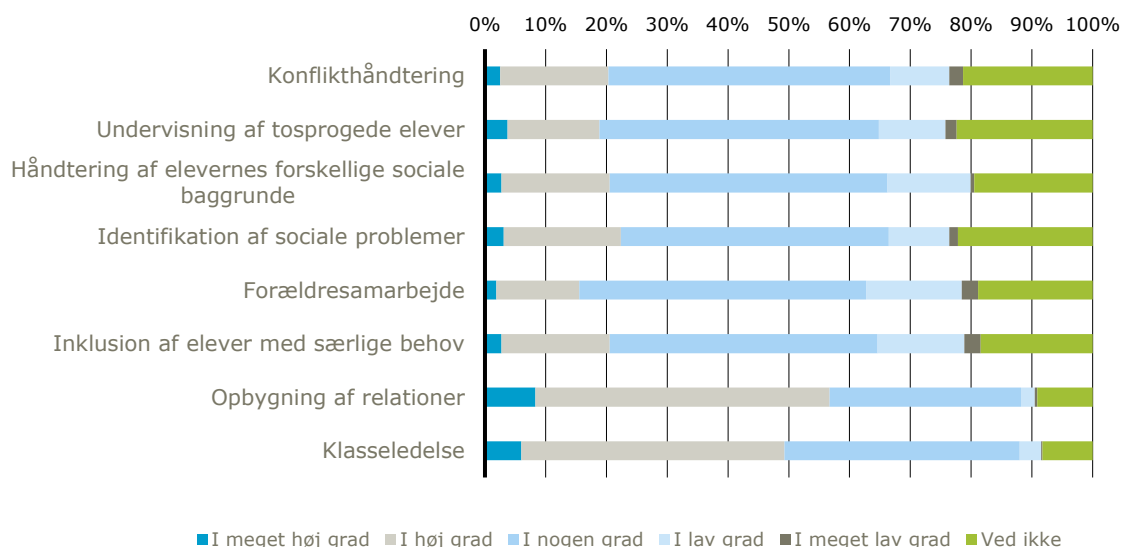
Figur 5-2 viser, at lige under halvdelen af underviserne i nogen grad oplever, at de studerende har tilstrækkelig fagfaglig viden og fagfaglige færdigheder til at kunne undervise elever i deres undervisningsfag. 30 pct. oplever dette i høj eller meget høj grad, mens 21 pct. oplever dette i lav eller meget lav grad.

5.2 Almendidaktiske kompetencer

De næste to figurer viser underviserens oplevelse af de studerendes grundfaglighed inden for en række forskellige områder, når de efter endt uddannelse skal ud og undervise i grundskolen.

Figur 5-3: Underviserens vurdering af de studerendes grundfaglighed

I HVILKEN GRAD VURDERER DU, AT DE STUDERENDE ER I STAND TIL FØLGENDE, NÅR DE EFTER ENDT UDDANNELSE SKAL UD OG UNDERVISE I GRUNDSKOLEN?

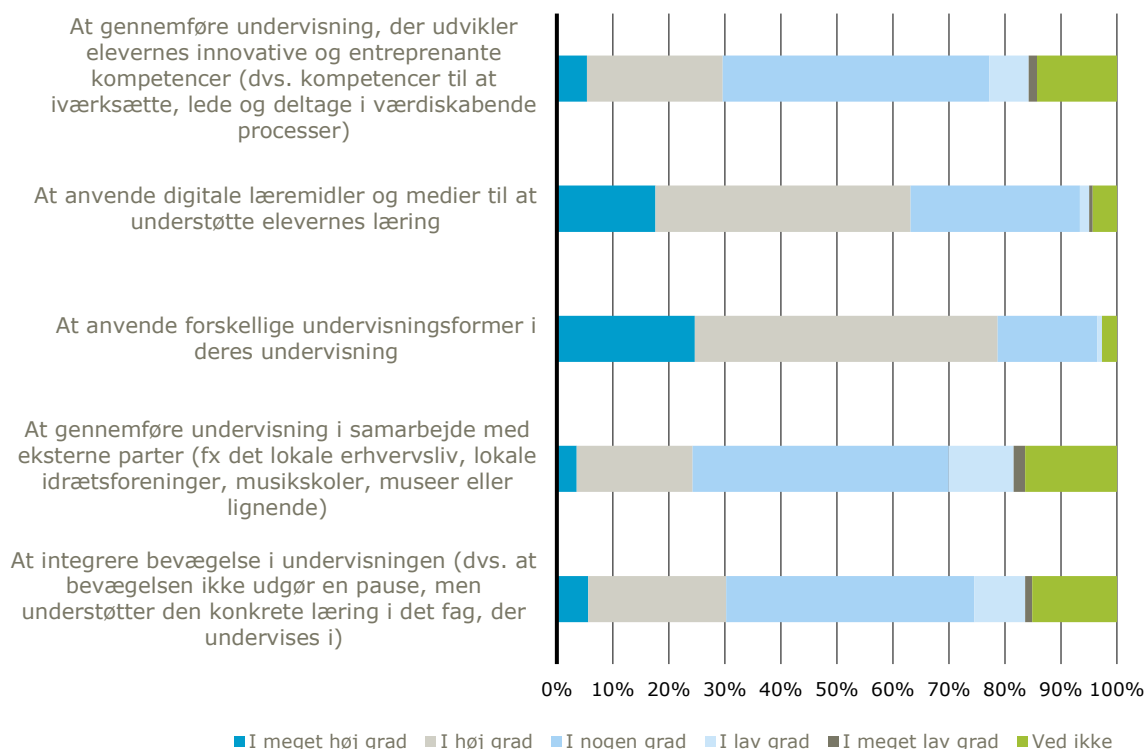

Note: N=483

Figur 5-3 viser, at det er omkring halvdelen af underviserne (49-56 pct.), der i høj eller meget høj grad oplever, at de studerende er i stand til klasseledelse og opbygning af relationer efter endt uddannelse. Kun en mindre andel af underviserne (16-22 pct.) oplever i høj eller meget høj grad, at de studerende er i stand til konflikt håndtering, undervisning af tosprogede elever, håndtering af elevernes forskellige sociale baggrunde, identifikation af sociale problemer, forældresamarbejde og inklusion af elever med særlige behov. Omkring halvdelen svarer i stedet, at de studerende i nogen grad har disse kompetencer. Endelig skal det bemærkes, at der er forholdsvis mange undervisere, der ikke føler sig i stand til at besvare spørgsmålet og har svaret "ved ikke" (8-22 pct.). Det er primært undervisere, der underviser i undervisningsfagene, der svarer "ved ikke" til disse spørgsmål, nærmere bestemt er det mellem 90 og 100 pct. af dem, der svarer "ved ikke", der er undervisere i undervisningsfagene.

Figur 5-4: Undervisernes vurdering af de studerendes grundfaglighed

I HVILKEN GRAD VURDERER DU, AT DE STUDERENDE ER I STAND TIL FØLGENDE, NÅR DE EFTER ENDT UDDANNELSE SKAL UD OG UNDERVISE I GRUNDSKOLEN?

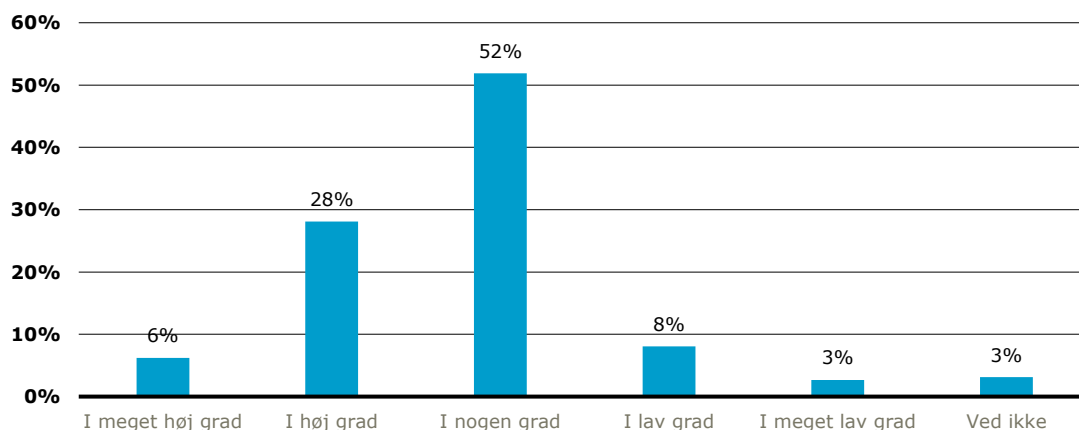
Note: N=483

Figur 5-4 viser, at størstedelen af underviserne (64-79 pct.) i høj eller meget høj grad vurderer, at de studerende er i stand til at anvende digitale læremidler og medier til at understøtte elevernes læring og til at anvende forskellige undervisningsformer i deres undervisning. Lidt under en tredjedel af underviserne vurderer i høj eller meget høj grad, at de studerende er i stand til at gennemføre undervisning, der udvikler elevernes innovative og entreprenante kompetence og til at integrere bevægelse i undervisningen. En fjerdedel vurderer i høj eller meget høj grad, at de studerende kan gennemføre undervisning i samarbejde med eksterne parter. Lidt under halvdelen svarer i stedet, at de studerende kun i nogen grad har disse kompetencer. Til de sidstnævnte tre spørgsmål, er der endvidere forholdsvis mange undervisere, der har svaret "ved ikke" (14-16 pct.).

Den næste figur viser undervisernes vurdering af, i hvilken grad læreruddannelsen generelt ruster de studerende til 2013-Folkeskolereformens krav og forventninger til lærere i grundskolen.

Figur 5-5: Undervisernes vurdering af de studerendes kompetencer set i forhold til Folkeskolereformen

**I HVILKEN GRAD OPLEVER DU, AT LÆRERUDDANNELSEN
GENERELT RUSTER DE STUDERENDE TIL 2013-
FOLKESKOLEREFORMENS KRAV OG FORVENTNINGER TIL
LÆRERE I GRUNDSKOLEN?**

Note: N=483

I forlængelse af de øvrige resultater i dette afsnit, viser Figur 5-5, at størstedelen af underviserne (52 pct.) vurderer, at læreruddannelsen i nogen grad ruste de studerende til Folkeskolereformens (2013) krav og forventninger til lærere i grundskolen. Omkring en tredjedel (34 pct.) vurderer, at dette i høj eller meget høj grad er tilfældet, mens kun en mindre andel vurderer, at dette i lav eller meget lav grad er tilfældet.

Underviserne har desuden haft mulighed for at anføre uddybende kommentarer til de studerendes kompetencer, hvilket 194 undervisere har benyttet sig af (40 pct.). En stor del af kommentarerne går på, at læreruddannelsen opbygning vanskeliggør opnåelse af de ønskede kompetencer. Eksempelvis udtrykker underviserne, at modulstrukturen samt besparelserne tilsammen udfordrer muligheden for at besidde de rette kompetencer efter endt uddannelse. To eksempler på disse udsagn fremgår nedenfor:

"Der er for få undervisningslektioner og alt for meget er overladt til de studerende selv. Kompetencer kræver både viden, færdigheder og holdninger, og det kræver tid og samarbejde i forpligtende fællesskaber at udvikle dem. Det er blevet markant vanskeligere i de senere år, hvor tiden til undervisning er beskåret kraftigt, og sammenhængen og de forpligtende fællesskaber er erstattet af isolerede moduler, som de studerende selv skal skabe sammenhæng i."

"Der skåret rigtig meget ned i undervisningen i fagene. Vi når ikke det samme, og det kan mærkes på det faglige niveau."

Derudover er underviserne delt, når det kommer til at vurdere de studerende faglige udgangspunkt og kompetencer. Nogle undervisere fremhæver, at de studerende har et lavt fagligt udgangspunkt, og andre mener, at der er stor variation i de studerendes kompetencer. To udsagn er indsat nedenfor til at illustrere vurderingen af de studerendes kompetencer:

"Jeg oplever meget ofte, at de studerendes faglige og modenhedsmæssige indgangsniveau er problematisk lavt."

"Det er altid svært at skulle besvare spørgsmål om de studerendes kompetencer, og hvordan læreruddannelsen klæder studerende på til at varetage lærerjobbet. Vi har meget dygtige studerende, som bliver til dygtige lærere. Men der er også en gruppe studerende, som - selvom de består uddannelsen - klart får det svært i lærerjobbet."

Endeligt giver enkelte undervisere udtryk for, at det er svært at vurdere elevernes kompetencer. Eksempelvis:

"Det er svært som underviser i et enkelt fag at vurdere de studerendes samlede kompetencer. Når det er sagt, kan det også diskuteres, om uddannelsen primært skal forberede de studerende på den helt konkrete hverdag, der udspiller sig på skolerne lige nu og her."

I tabellen nedenfor fremgår en samlet oversigt over undervisernes kvalitative kommentarer vedrørende de studerendes kompetencer.

Tabel 5-1: Kvalitative kommentarer vedrørende de studerendes kompetencer

	Pct.(n)
Læreruddannelsens opbygning vanskeliggør opnåelsen af kompetencer	14 (68)
Studerende har et lavt fagligt udgangspunkt	8 (39)
Der er stor variation i studerendes kompetencer	6 (31)
Det er svært at vurdere de studerendes kompetencer	4 (18)
De studerende har generelt højt fagligt niveau	2 (12)
Andet	5 (25)
I alt	40 (194)

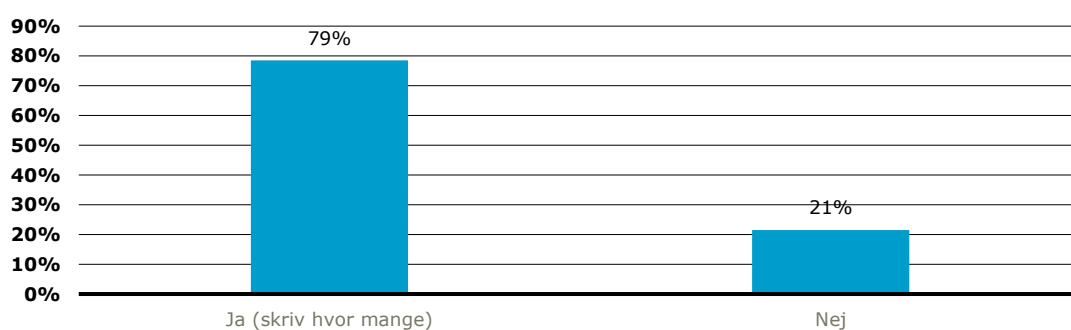
6. Deltagelse i forsknings- og udviklingsaktiviteter

I dette kapitel præsenteres underviserens svar på de spørgsmål, der handler om deres deltagelse i forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Figuren nedenfor viser andelen af undervisere, der har deltaget i et eller flere forsknings- og/eller udviklingsaktiviteter i perioden 2013-2017.

Figur 6-1: Andelen af undervisere, der har deltaget i forsknings- og udviklingsaktiviteter

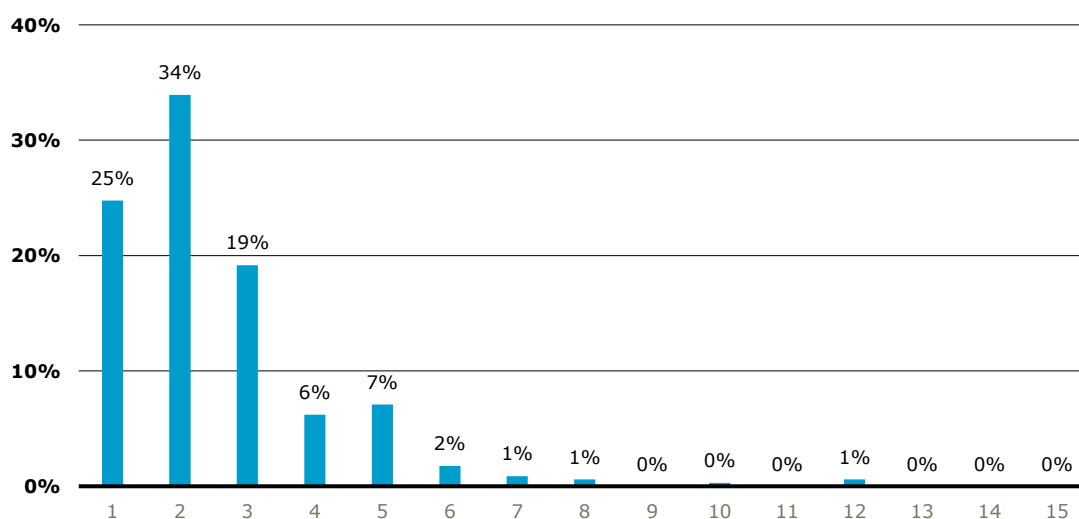
HAR DU DELTAGET I ET ELLER FLERE FORSKNINGS- OG/ELLER UDVIKLINGSAKTIVITETER (FOU) I PERIODEN 2013 - 2017?

Note: N=483

Det fremgår af figuren ovenfor, at 79 pct. af underviserne har deltaget i forsknings- og/eller udviklingsaktiviteter i perioden 2013-2017, mens 21 pct. ikke har. Figuren nedenfor viser antallet af forsknings- og udviklingsaktiviteter, som underviserne har deltaget i.

Figur 6-2: Undervisere der har deltaget i forsknings- og/eller udviklingsaktiviteter fordelt på antal gange DELTAGELSE I FOU FRA 2013-2017 (ANTAL GANGE)

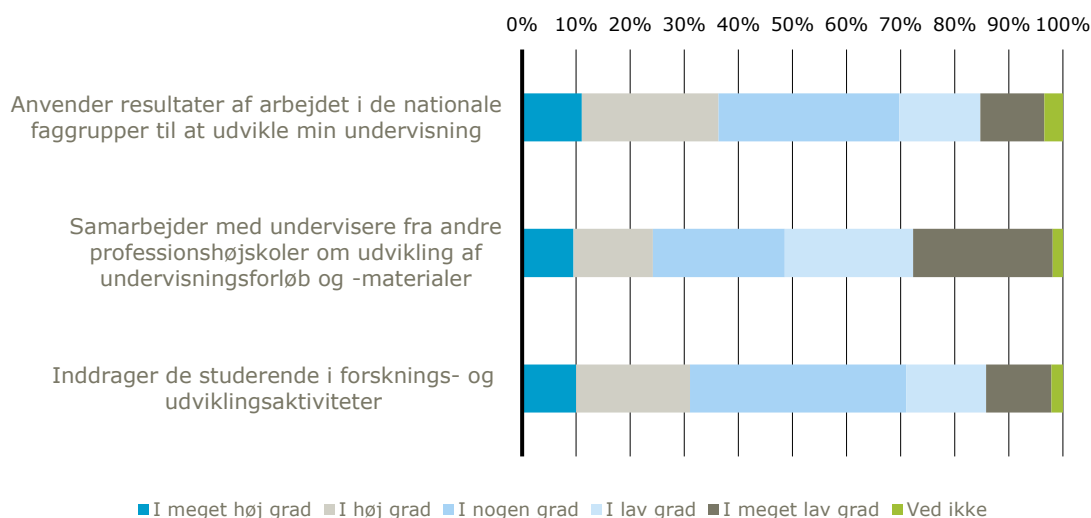
Note: N=338

Figur 6-2 viser, at underviserne typisk har deltaget i en til tre forsknings- og udviklingsprojekter i løbet af perioden 2013-2017.

Figuren nedenfor præsenterer undervisernes svar på spørgsmålene om, hvorvidt de anvender resultater af arbejdet i de nationale faggrupper til at udvikle deres undervisning, hvorvidt de samarbejder med undervisere fra andre professionshøjskoler, og hvorvidt de inddrager studerende i forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Figur 6-3: Undervisernes svar på om de anvender de nationale faggrupper, samarbejder med andre professionshøjskoler og/eller inddrager studerende i FoU-aktiviteter

I HVILKEN GRAD GØR DU FØLGENDE?

Note: N=379 for "Inddrager de studerende i forsknings- og udviklingsaktiviteter" og "Anvender resultater af arbejdet i de nationale faggrupper til at udvikle min undervisning"

N=483 for "Samarbejder med undervisere fra andre professionshøjskoler om udvikling af undervisningsforløb og -materialer". Det første og sidste spørgsmål er kun stillet til undervisere, der har deltaget i FoU i perioden 2013-2017.

Figur 6-3 viser, at der er forholdsvis stor variation i undervisernes svar på disse spørgsmål. Lidt over en tredjedel anvender i høj eller meget høj grad resultater af arbejdet i de nationale faggrupper, en tredjedel gør det i nogen grad, og lidt under en tredjedel gør det i lav eller meget lav grad. Stort set det samme billede viser sig, når der ses på underviserens praksis for at inddrage de studerende i forsknings- og udviklingsaktiviteter. I forhold til samarbejde med undervisere fra andre professionshøjskoler fremgår det, at en fjerdedel af underviserne samarbejder i høj eller meget høj grad om udvikling af undervisningsforløb og -materialer, en anden fjerdedel gør det i nogen grad, og ca. halvdelen gør det i lav eller meget lav grad.

7. Bedømmelse og eksamen

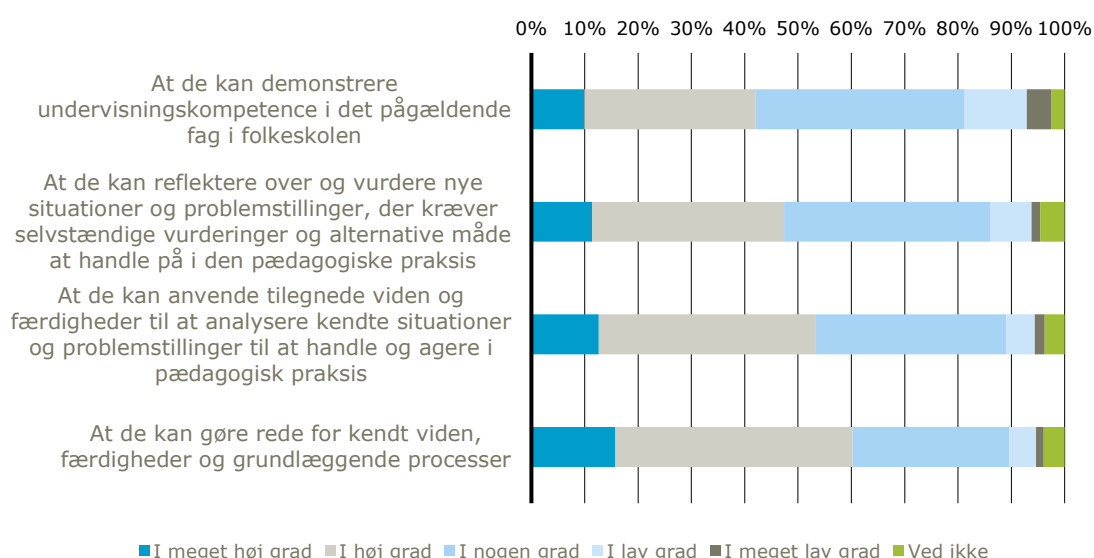
I dette kapitel præsenteres underviserens svar på de spørgsmål, der handler om bedømmelse af de studerendes kompetencer til udvalgte prøver samt undervisernes holdning til udvalgte udsagn om prøverne og praktikfagets omfang.

7.1 Kompetencemåls- og praktikprøverne

Figuren nedenfor viser undervisernes vurdering af kompetencemålsprøvernes mulighed for at afdække og vurdere en række kompetencer hos den studerende på en retvisende måde.

Figur 7-1: Kompetencemålsprøverne set i forhold til de studerendes kompetencer

I HVILKEN GRAD GIVER KOMPETENCEMÅLSPRØVERNE MULIGHED FOR AT AFDÆKKE OG VURDERE FØLGENDE KOMPETENCER HOS DE STUDERENDE PÅ EN RETVISENDE MÅDE:

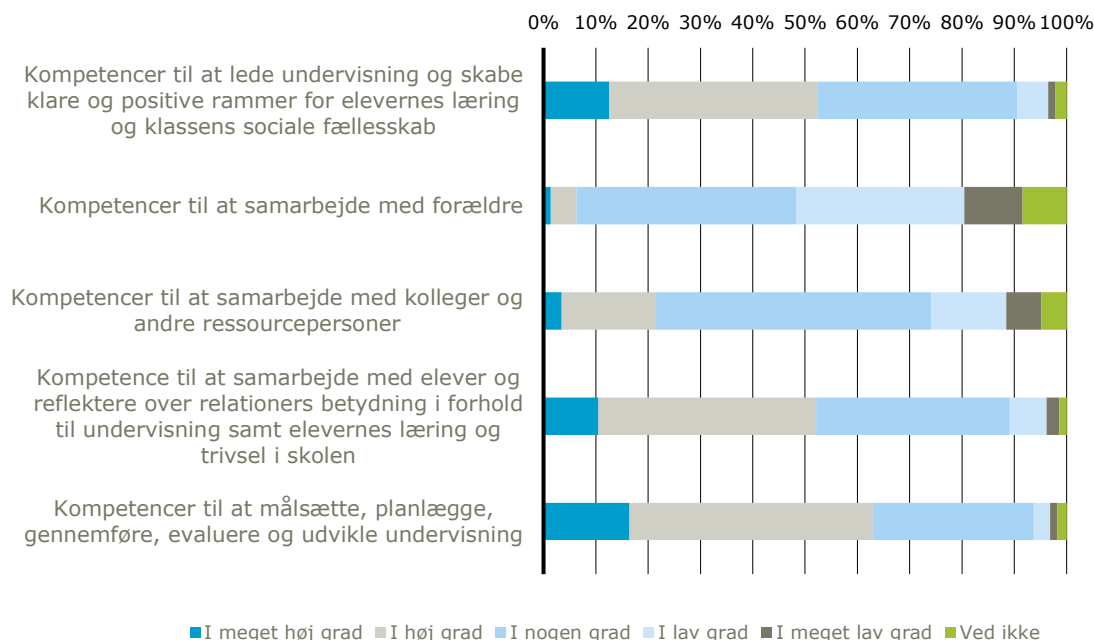
Note: N=352 for "At de kan demonstrere undervisningskompetence i det pågældende fag i folkeskolen", idet det første spørgsmål er kun stillet til undervisere i undervisningsfag. Resten af udsagnene er stillet til alle undervisere, hvilket vil sige N=483.

Figur 7-1 viser, at underviserne generelt vurderer, at kompetencemålsprøverne i høj eller meget høj grad giver mulighed for at afdække og vurdere de studerende på en retvisende måde for alle fire kompetencer (42-61 pct.). Kun meget få undervisere mener i lav eller meget lav grad, at det er tilfældet (6-17 pct.). Selvom billedet for alle fire kompetencer er relativt ens, fremgår det, at underviserne særligt mener, at prøverne viser et retvisende billede af, at de kan gøre rede for kendt viden, færdigheder og grundlæggende processer og mindst, at de kan demonstrere undervisningskompetencer i det pågældende fag i folkeskolen.

I forhold til praktikprøverne ser billedet en del anderledes ud. Figuren nedenfor viser undervisernes vurdering af praktikprøvernes mulighed for at afdække og vurdere en række kompetencer hos de studerende på en retvisende måde.

Figur 7-2: Praktikprøverne set i forhold til de studerendes kompetencer

I HVILKEN GRAD GIVER PRAKTIKPRØVERNE MULIGHED FOR AT AFDÆKKE OG VURDERE FØLGENDE KOMPETENCER HOS DE STUDERENDE PÅ EN RETVISENDE MÅDE?

Note: N=286. Spørgsmålet er kun stillet til undervisere, der inden for det sidste år har ført studerende til eksamen i praktik.

Figur 7-2 viser, at underviserne mener, at praktikprøverne i høj eller meget høj grad giver mulighed for at afdække og vurdere de studerendes kompetencer til henholdsvis at målsætte, planlægge, gennemføre, evaluere og udvikle undervisning, at lede undervisning og skabe klare og positive rammer for elevernes læring og klassens sociale fællesskab samt at samarbejde med elever og reflektere over relationers betydning i forhold til undervisning samt elevernes læring og trivsel i skolen (52-63 pct.). Færre undervisere mener, at prøverne i høj eller meget høj grad afdækker de studerendes kompetencer til at samarbejde med kolleger og andre ressourcepersoner (21 pct.) samt med forældre (6 pct.). Det skal samtidigt bemærkes, at en relativt stor del af underviserne placerer sig i midten ved at svare i nogen grad til udsagnene (31-53 pct.).

Herudover har underviserne haft mulighed for at skrive uddybende kommentarer vedrørende kompetencemålene, hvilket 145 undervisere (30 pct.) har benyttet sig af. De fleste kommentarer er kritiske over for kompetencemålene. En stor gruppe undervisere mener, at der er for mange mål, og at der er for bredt formuleret. Eksempler på udsagn:

"Kompetencemålene er alt for omfangsrige / fyldige til at de kan nås. Indholdet af kompetencemålene stemmer slet ikke overens med den tid der er til rådighed / sat af til undervisning. Det gælder både for undervisningsfagene og for LG-fagområdet."

"Kompetencemålene er brede og upræcise. De egner sig ikke som vurderingsgrundlag ved prøverne."

"Der er for mange til, at de er en hjælp i planlægningen af undervisningen."

En anden lige så stor gruppe af undervisere mener direkte, at målene er en udfordring for kvaliteten af undervisningen. Eksempelvis fremhæves det, at kompetencemålene tager for meget fokus, at de overlapper hinanden for meget, og at tolkningen af dem varierer for meget mellem undervisere og uddannelsessteder. Eksempelvis udtrykker underviserne sig således:

"Kompetencemålene overlapper hinanden i modulbeskrivelserne, så når de studerende møder med forskellige forudsætninger (samlæsning), er det meget vanskeligt at skabe flow og progression i fagligheden"

"Kompetencemålene er for snævert formulerede og åbner ikke adgang til fordybelse i de 'bagvedliggende' videnskabsfag, som kan give de studerende et meget sikrere og uddybet videns- og færdighedsgrundlag i deres profession."

"Kompetencemålene i modulerne er abstrakte og afkoblet fagligt indhold og fagdidaktik, så 'oversættelserne' af kompetencemålene er tilfældige og meget afhængige af den enkelte faggruppes tolkning af kompetencemålene."

I tabellen nedenfor fremgår en oversigt over de kvalitative kommentarer vedrørende kompetencemålene.

Tabel 7-1: Kvalitative kommentarer vedrørende kompetencemålene

	Pct.(n)
For mange kompetencemål og for bredt formuleret	11 (53)
Kompetencemålene er en udfordring	10 (49)
Kompetencemålene er brugbare	5 (22)
Andet	4 (21)
I alt	30 (145)

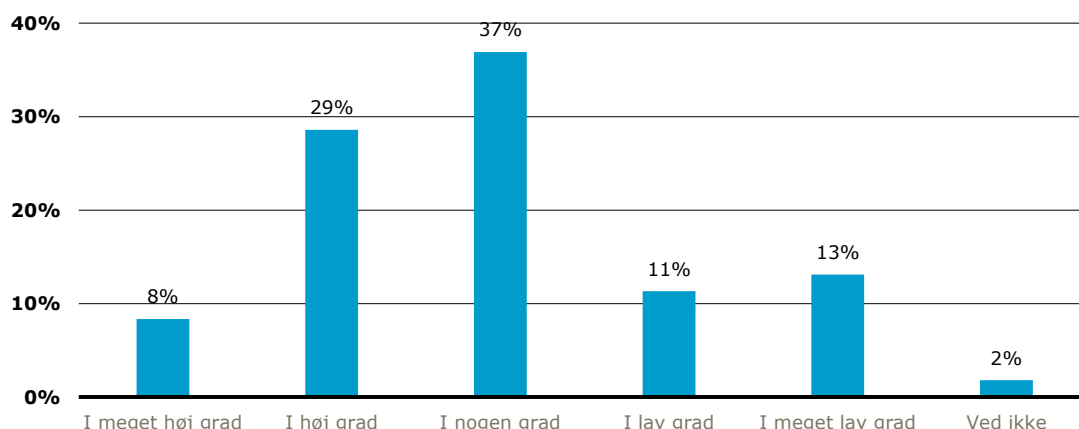
7.2

De skriftlige modulprøver og allokering af censorer

Figuren nedenfor viser underviserne i dansk, matematik, engelsk, fransk og/eller tysks vurdering af, i hvilken grad de skriftlige modulprøver i de fem fag giver mulighed for at afdække og vurdere de studerendes skriftlige færdigheder på en retvisende måde.

Figur 7-3: De skriftlige modulprøver set i forhold til de studerendes kompetencer

I HVILKEN GRAD GIVER DE SKRIFTLIGE MODULPRØVER I DANSK, MATEMATIK OG/ELLER SPROGFAGENE MULIGHED FOR AT AFDÆKKE OG VURDERE DE STUDERENDES SKRIFTLIGE FÆRDIGHEDER PÅ EN RETVISENDE MÅDE?

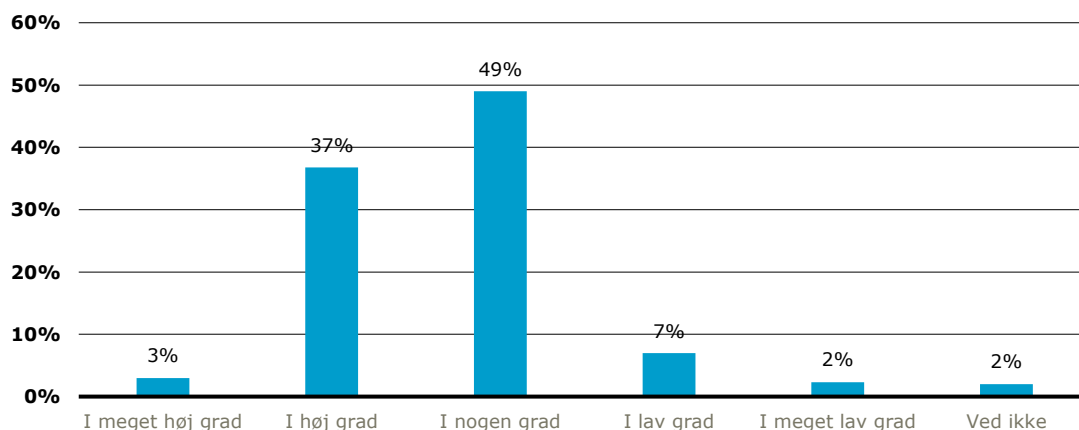
Note: N=168. Spørgsmålet er kun stillet til undervisere i dansk, matematik, engelsk, fransk og/eller tysk.

I forlængelse af de øvrige resultater i dette kapitel viser figuren ovenfor, at en stor del af underviserne (37 pct.) vurderer, at de skriftlige modulprøver i dansk, matematik og/eller sprogfagene giver mulighed for at afdække og vurdere de studerendes skriftlige færdigheder på en retvisende måde. Lidt over en tredjedel (37 pct.) vurderer, at dette i høj eller meget høj grad er tilfældet, mens en fjerdedel vurderer, at dette i lav eller meget lav grad er tilfældet (24 pct.).

Figuren nedenfor viser undervisernes oplevelse af, om de censorer, der allokeres til eksamen i bachelorprojektet, har faglig indsigt i det fag/den problemstilling, som bachelorprojektet tager udgangspunkt i.

Figur 7-4: Allokering af censorer

I HVILKEN GRAD OPLEVER DU, AT DE CENSORER, DER ALLOKERES TIL EKSAMEN I BACHELORPROJEKTET, HAR FAGLIG INDSIGT I DET FAG/DEN PROBLEMSTILLING, SOM PROJEKTET TAGER UDGANGSPUNKT I?

Note: N=302. Spørgsmålet er kun stillet til undervisere, der inden for det sidste år har ført studerende op til eksamen i bachelorprojektet.

Figur 7-4 viser, at halvdelen af underviserne (49 pct.) oplever, at de censorer, der allokeres til eksamen i bachelorprojektet, har faglig indsigt i det fag/den problemstilling, som projektet tager udgangspunkt i. Derudover oplever 40 pct., at dette i høj eller meget høj grad er tilfældet, og kun ca. hver tiende (9. pct.) oplever, at dette i lav eller meget lav grad er tilfældet.

Underviserne, der inden for det sidste år har ført studerende op til eksamen i bachelorprojektet, har haft mulighed for at skrive uddybende kommentarer til prøverne og allokeringen af censorer på læreruddannelsen, hvilket 99 af 302 (33 pct.) har benyttet sig af. Hovedparten af disse undervisere kommenterer, at allokeringen af censorer er udfordret. Begrundelsen er primært, at der er stor forskel på censorernes kompetencer og udgangspunkt for at bedømme de studerende. Eksempelvis udtrykker mange bekymring vedr. de pensionerede censorers kompetencer, gymnasielærere som censorer samt i det hele taget censorer uden tilknytning til læreruddannelsen:

"Der er en tendens til at censorkorpset er pensionister, og de er i nogle faglige kontekster ikke opdaterede."

"Det er meget forskellig kvalitet. Ofte er det meget dygtige censorer med højt fagligt niveau. Men der er en stigende tendens til, at det er censorer, der har været uden kontakt med læreruddannelsen i længere tid, og det giver problemer ift. fagenes nuværende fokus og faglighed. Ligeledes er der stigende tendens til at censorer er uden passende kvalificering, fordi de ikke har haft kontakt med læreruddannelsen, f.eks. kommer fra gymnasierne, skoleverden, men uden erfaring som underviser i professionsuddannelserne m.m."

”Censorer er ikke en homogen gruppe. Det er meget afhængig af, hvor de kommer fra. Censorer fra de gymnasiale uddannelser bedømmer fx helt anderledes, end censorer fra andre læreruddannelser. Det er klart at foretrække, at censorer har så meget kendskab til uddannelsen som muligt, men det er langt fra tilfælde.”

Derudover er der kun få, der mener, at allokeringen af censorer er velfungerende.

En samlet oversigt over de kvalitative kommentarer vedrørende allokering af ressourcer fremgår nedenfor.

Tabel 7-2: Kvalitative kommentarer vedrørende allokering af censorer

	Pct.(n)
Allokering af censorer er udfordret	25 (76)
Allokering af censorer er velfungerende	2 (6)
Andet	6 (17)
I alt	33 (99)

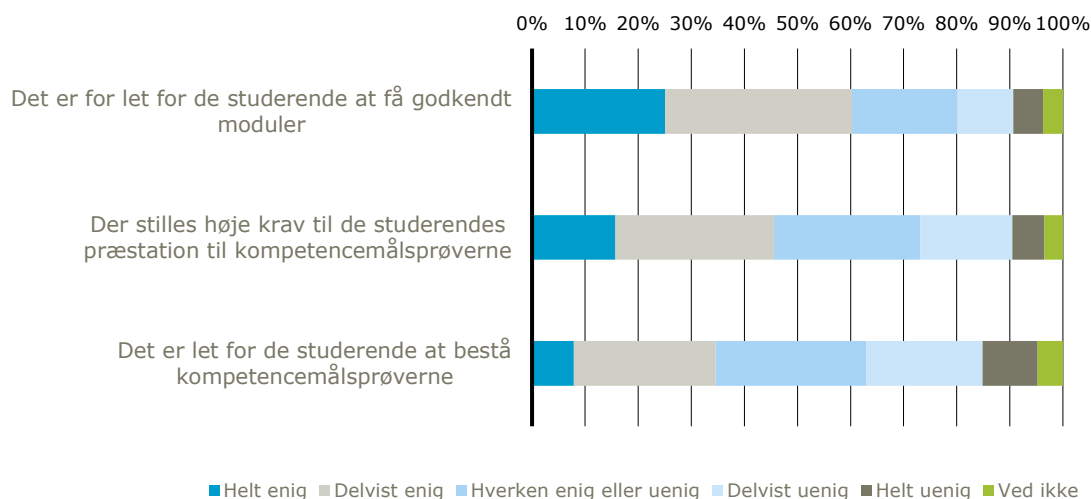
7.3

Holdningsudsagn om kompetencemålsprøverne og praktikkens omfang

Figuren nedenfor viser lærernes holdning til udsagn om kompetencemålsprøverne mv. på læreruddannelsen.

Figur 7-5: Holdninger til kompetencemålsprøverne mv. på læreruddannelsen

HVOR ENIG ER DU I FØLGENDE UDSAGN OM KOMPETENCEMÅLSPRØVERNE MV. PÅ LÆRERUDDANNELSEN?

Note: N=483

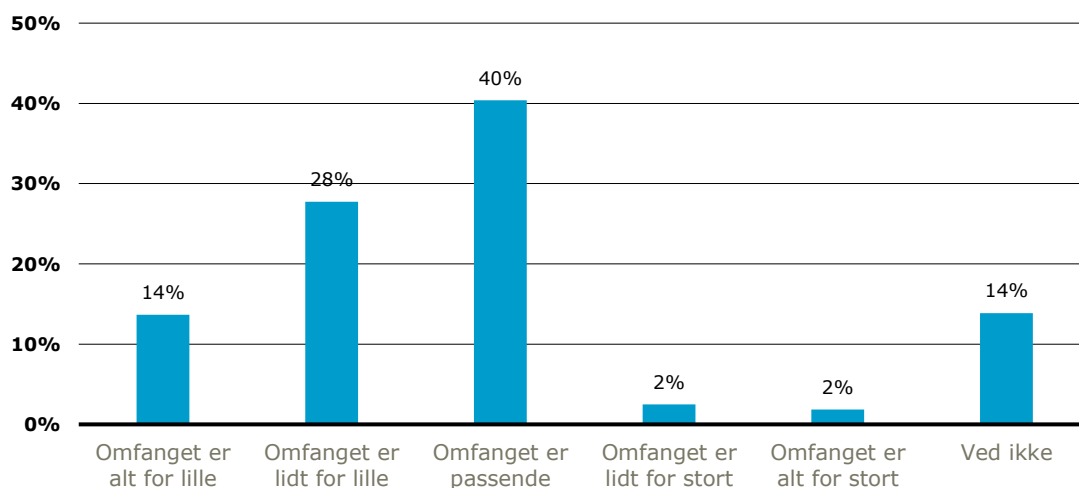
Figur 7-5 viser, at størstedelen af underviserne (60 pct.) mener, at det er for let for de studerende at få godkendt moduler. Ligeledes er en tredjedel af underviserne (35 pct.) helt eller delvist enige i, at det er for let for de studerende at bestå kompetencemålsprøverne. En næsten lige så stor andel (32 pct.) er modsat helt eller delvist uenige i dette. Figuren viser desuden, at lidt under halvdelen samtidigt mener, at der stilles høje krav til de studerendes

præstation til kompetencemålsprøverne (46 pct.). Her er kun en fjerdele (23 pct.) helt eller delvist uenige.

I forlængelse af disse spørgsmål er underviserne blevet bedt om at vurdere praktikfagets samlede omfang (30 ECTS) i forhold til den samlede uddannelse. Figuren nedenfor viser underviserens svar.

Figur 7-6: Vurdering af praktikfagets omfang

HVORDAN VURDERER DU PRAKTIKFAGETS SAMLEDE OMFANG (30 ECTS) I FORHOLD TIL DEN SAMLEDE UDDANNELSE?

Note: N=483

Figur 7-6 viser, at underviserne deler sig i to store grupper, hvor den ene gruppe af undervisere mener, at omfanget af praktikfaget er alt for lille eller lidt for lille (42 pct.), og hvor den anden gruppe af undervisere mener, at omfanget er passende (40 pct.). De resterende undervisere har svaret "ved ikke", og meget få (4 pct.) angiver, at de mener, at omfanget er lidt eller alt for stort.

Underviserne har desuden haft mulighed for at uddybe deres svar på ovenstående spørgsmål vedrørende praktikfaget samlede omfang på 30 ECTS. 179 af underviserne (37 pct.) har benyttet sig heraf.

Lidt over halvdelen af underviserne, der har valgt at uddybe deres svar, skriver, at der er behov mere praktik og bedre kobling mellem praktikken og undervisningen. Underviserne giver i denne forbindelse udtryk for, at de ønsker mere praktik i uddannelsen, men ikke på bekostning af undervisningen. Eksempelvis udtrykker underviserne sig på følgende måde:

"Omfanget af praktikken kunne med fordel være større, som i de andre professionsuddannelser, men det bør ikke være på bekostning af undervisningstiden på uddannelsen, som allerede er meget presset!"

"Der burde være praktik gennem hele studiet, således det er muligt kontinuerligt at spejle, analysere og reflektere teori i praksis og praksis i teori. Således kunne teori-praksiskoblingen løbende og aktuelt gøres til genstandsfelt for drøftelse og refleksion."

"En mere prioriteret sammenhæng mellem uddannelse, praktikfag og praktik - hvor praksis kunne spille sammen med PL-faglighed, og underviserfags-faglighed, ville understøtte kompetencemålenes ambitioner bedre".

Herudover er der en gruppe undervisere, der mener, at omfanget af praktikken ikke svarer til kravene til praktikprøverne, samt at prøven ikke måler de studerendes faktiske kompetencer, men kun deres teoretiske viden. Eksempler på disse udsagn fremgår nedenfor:

"Paradoksalt, at praktikperioderne er blevet færre samtidig med at prøver (fx BA, PL) betinger og kræver aktuelle praksiserfaringer, praksisundersøgelser til opgaver"

"Den ideelle prøve i praktikken bør NATURLIGVIS involvere, at der faktisk observeres undervisning. Enten mens den foregår eller på video. Ellers bliver det nemt endnu en teori-prøve, potentielt med meget ringe kobling til den studerendes faktiske undervisningspraksis."

Endeligt er der en gruppe undervisere, der mener, at praktikkens omfang på 30 ECTS er passende, samt at praktikprøven er velfungerende. To citater er indsat nedenfor til eksempel:

"Praktikken, herunder prøven, fungerer godt. Inddragelse af lærere udefra og tilknytning af opgave til praksis er ideelt."

"Omfanget er passende, omend perioden er for kort. Måske man kunne planlægge en kortere praktik på første år, og så øge perioden progressivt i praktik to og tre, så der bliver mere tid til fordybelse, refleksion og training."

I tabellen nedenfor fremgår en samlet oversigt over de kvalitative kommentarer angående omfanget af praktikken på læreruddannelsen.

Tabel 7-3: Kvalitative kommentarer vedrørende omfanget af praktik på læreruddannelsen

	Pct.(n)
Behov for mere praktik og bedre kobling til undervisningen	20 (97)
Omfanget af praktikken svarer ikke til kravene til praktikprøverne	6 (31)
Omfanget af praktikken er passende og praktikprøven velfungerende	5 (22)
Andet	6 (29)
I alt	37 (179)

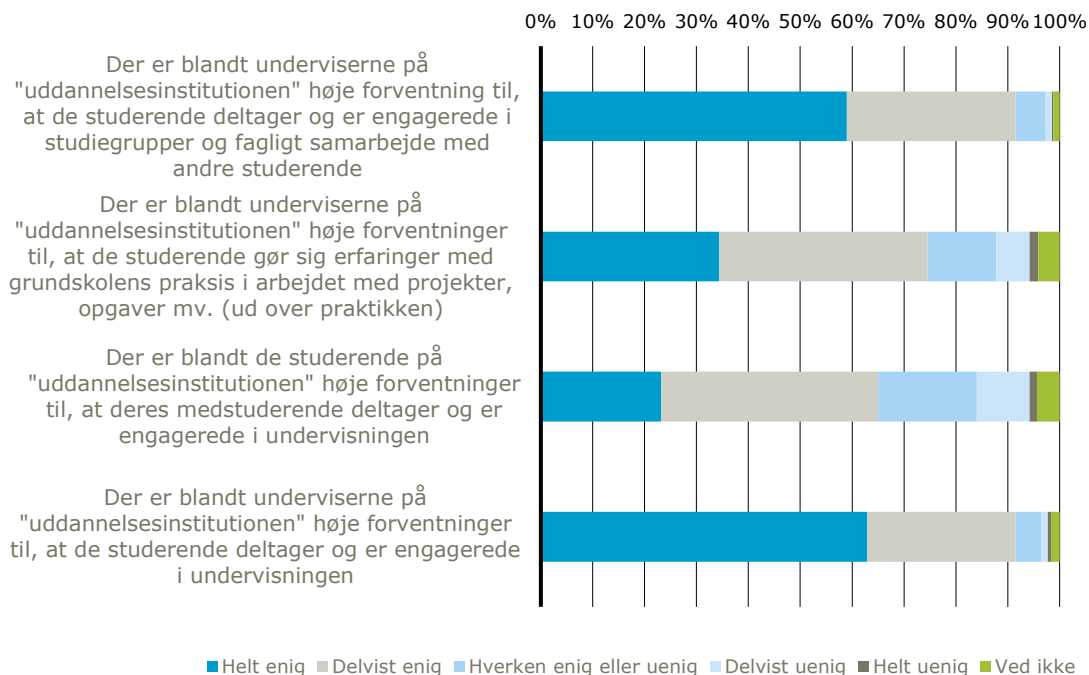
8. Kultur

I dette kapitel præsenteres undervisernes besvarelse af spørgsmål, der omhandler kulturen på læreruddannelsen.

Figuren nedenfor viser undervisernes vurdering af, om undervisere og studerende har høje forventninger til hinanden og sig selv.

Figur 8-1: Høje forventninger på læreruddannelsen

HVOR ENIG ER DU I FØLGENDE UDSAGN?

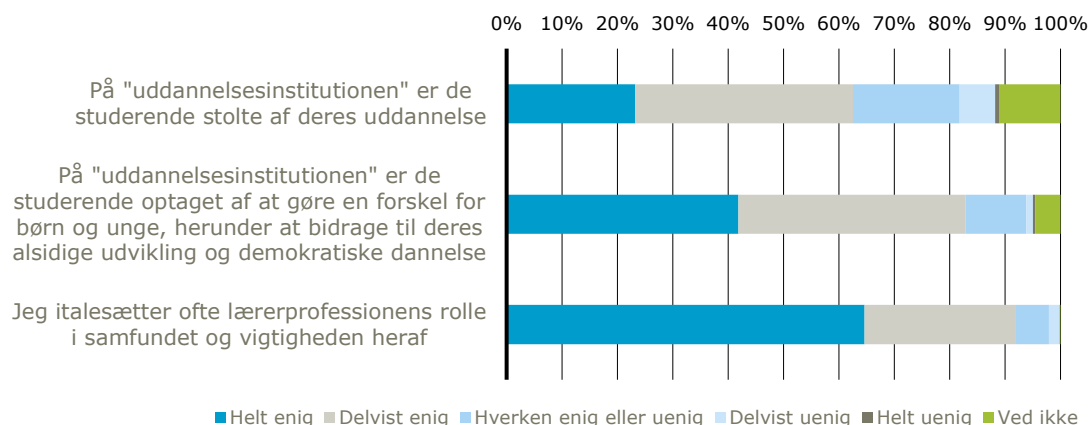

Note: N=483

Figur 8-1 viser, at langt størstedelen af underviserne (92 pct.) mener, at der blandt underviserne på deres professionshøjskole er høje forventninger til, at de studerende deltager og er engagerede i studiegrupper og fagligt samarbejde med andre studerende. Samme andel mener, at der blandt de studerende på deres professionshøjskole er høje forventninger til, at deres medstuderende deltager og er engagerede i undervisningen. En lidt lavere andel af underviserne (65-74 pct.) – men stadig størstedelen af underviserne – er helt eller delvis enige i, at der blandt underviserne er høje forventninger til, at de studerende gør sig erfaringer med grundskolens praksis i arbejdet med projekter, opgaver mv. (ud over praktikken), samt at der blandt de studerende er høje forventninger til, at deres medstuderende deltager og er engagerede i undervisningen.

I forlængelse af ovenstående viser figuren nedenfor undervisernes vurdering af en række udsagn om kulturen på læreruddannelsen.

Figur 8-2: Udsagn om kulturen på læreruddannelsen
HVOR ENIG ER DU I FØLGENDE UDSAGN?

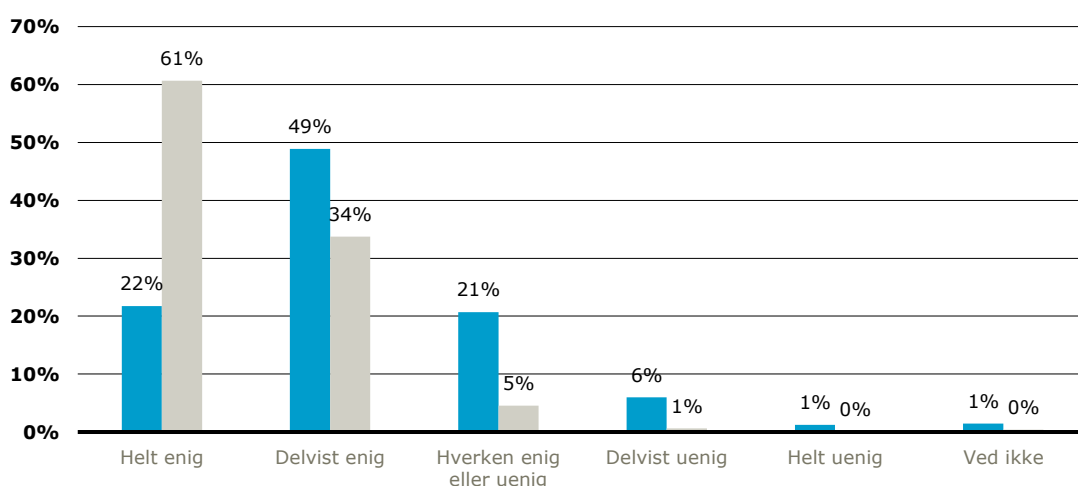
Note: N=483

Figur 8-2 viser, at langt størstedelen af underviserne (92 pct.) er helt eller delvist enige i, at de ofte italesætter lærerprofessionens rolle i samfundet samt vigtigheden heraf. Derudover mener størstedelen af underviserne (62-83 pct.) også, at de studerende på deres professionshøjskole er stolte af deres uddannelse og optaget af at gøre en forskel for børn og unge, herunder at bidrage til deres alsidige udvikling og demokratiske dannelse.

Afslutningsvis om kulturen på læreruddannelsen viser figuren nedenfor underviserens vurdering af to udsagn om kulturen på læreruddannelsen.

Figur 8-3: Kultur på læreruddannelsen
HVOR ENIG ER DU I FØLGENDE UDSAGN?

- Der er en kultur på "uddannelsesinstitutionen", som bærer præg af, at de studerende er ambitiøse med hensyn til at blive dygtige lærere
- Der er en kultur på "uddannelsesinstitutionen", som bærer præg af, at underviserne har høje ambitioner for de studendes kompetencer, færdigheder og viden

Note: N=483

Figur 8-3 viser, at langt størstedelen af underviserne (95 pct.) er helt eller delvist enige i, at der er en kultur på deres professionshøjskole, som bærer præg af, at *underviserne* har høje ambitioner for de studerendes kompetencer, færdigheder og viden. Størstedelen af underviserne (71 pct.) mener ligeledes, at der er en kultur på deres professionshøjskole, som bærer præg af, at de *studerende* er ambitiøse med hensyn til at blive dygtige lærere.

Afslutningsvis har underviserne haft mulighed for at skrive uddybende kommentarer om kulturen på læreruddannelsen, hvilket 126 undervisere (26 pct.) har valgt at gøre. Der er blandt disse undervisere stor variation i, hvad de mener om kulturen på læreruddannelsen. I tabellen nedenfor fremgår en oversigt over de kvalitative svar.

Tabel 8-1: Kvalitative kommentarer vedrørende kulturen på læreruddannelsen

	Pct.(n)
Stor variation i ambitionsniveau	8 (37)
Mangler sammenhæng, fællesskab og kultur	6 (30)
En ambitiøs kultur	5 (24)
For lavt ambitionsniveau	2 (10)
Godt samarbejde mellem lærerne	1 (4)
Andet	4 (21)
I alt	26 (126)

Af tabellen fremgår det, at underviserne, der har valgt at uddybe deres svar, deler sig i tre grupper; dem der mener, at der er stor variation i ambitionsniveauet blandt de studerende, dem der mener, at læreruddannelsen mangler sammenhæng, fællesskab og kultur og endeligt dem der mener, at der generelt er en ambitiøs kultur på læreruddannelsen. Et eksempel på førstnævnte:

"Det er vanskelige spørgsmål også her i jeres spørgeskema, det er vanskeligt at generalisere. Vores studerende er meget forskellige og arbejder og studerer meget forskelligt. Nogle studerende er virkelig dedikerede til deres studie og kommende lærergerning, andre studerende tager lidt lettere på deres studie. Nogle studerende er virkelig dygtige til at fordybe sig i det faglige stof, hvor andre fordyber sig i noget andet osv."

Underviserne der giver udtryk for mangel på sammenhæng og fælles kultur tillægger det primært LU13, men for flere er det også udtryk for, at de har været igennem interne organisationsprocesser, flytninger og ledelsesskifte. Et eksempel på disse underviseres kommentarer:

"Moduliseringen har gjort det lidt vanskeligere at udvikle en fælles kultur og en sammenhængskraft blandt de studerende, fordi de (og underviserne) oftere kommer ind i nye relationer (er selv ny på et hold, der kommer nye studerende ind på et hold, der er forskellige undervisere på de forskellige moduler etc.). Det kan være fint, at de studerende får flere relationer, men det gør det sværere for dem at opnå en samhørighed."

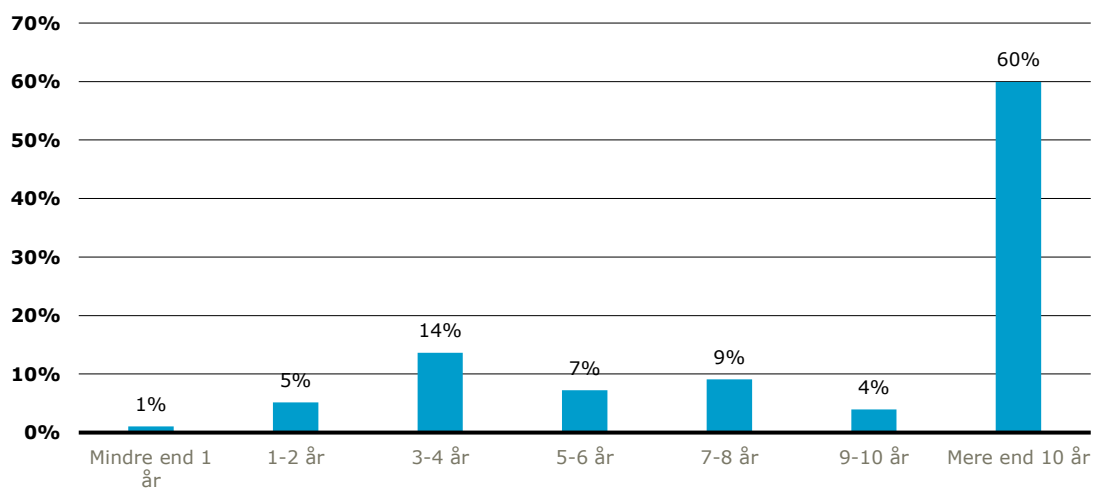
Endeligt er der en gruppe, der mener, at der er en ambitiøs kultur på læreruddannelsen, hvilket de begrundes med høje forventninger fra undervisernes side samt et stort engagement fra de studerendes side. Eksempelvis udtrykker underviserne følgende:

"Kulturen på læreruddannelsen i [professionshøjskole] bærer præg af et ønske om og en bestræbelse efter at udvikle uddannelsen, studiemiljøet, fastholdelsen af de studerende og uddannelsens professionsrettethed. Dette finder bl.a. sted via nye forskningsprojekter og ledelsesinitierede initiativer, der har en løbende udvikling af læreruddannelsen for øje."

"Jeg oplever et stort engagement generelt på læreruddannelsen på [professionshøjskole] både blandt studerende og undervisere. Det kommer blandt andet til udtryk i de studerendes deltagelse og engagement i læreruddannelsens alsidige og varierede foreningsliv. Her foregår i høj grad "dannelse" af de lærerstuderende og mange forskellige aktiviteter, som er mere eller mindre direkte eller indirekte faglig relevans."

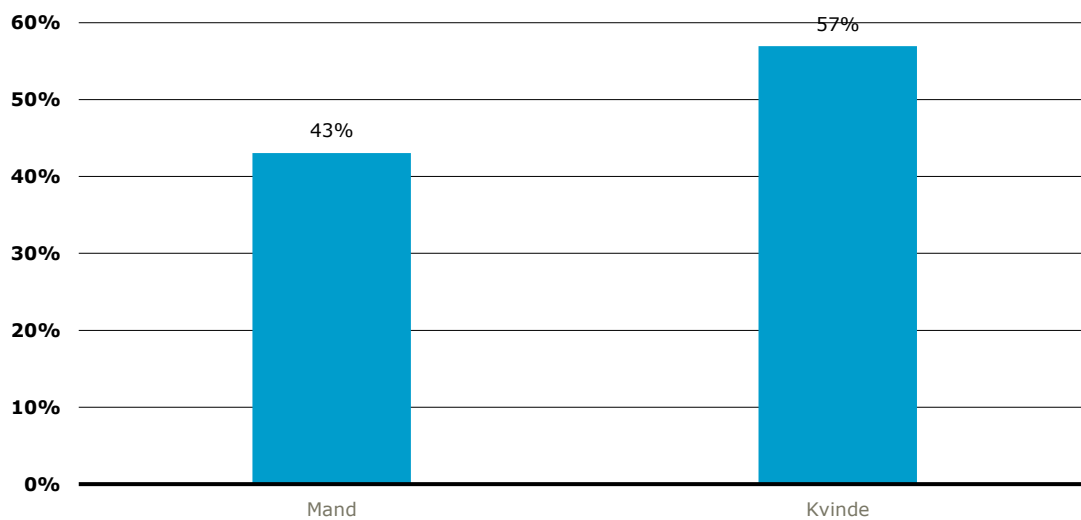
Bilag 1: Baggrundsinformation

HVOR LÆNGE HAR DU VÆRET ANSAT SOM UNDERVISER PÅ LÆRERUDDANNELSEN?

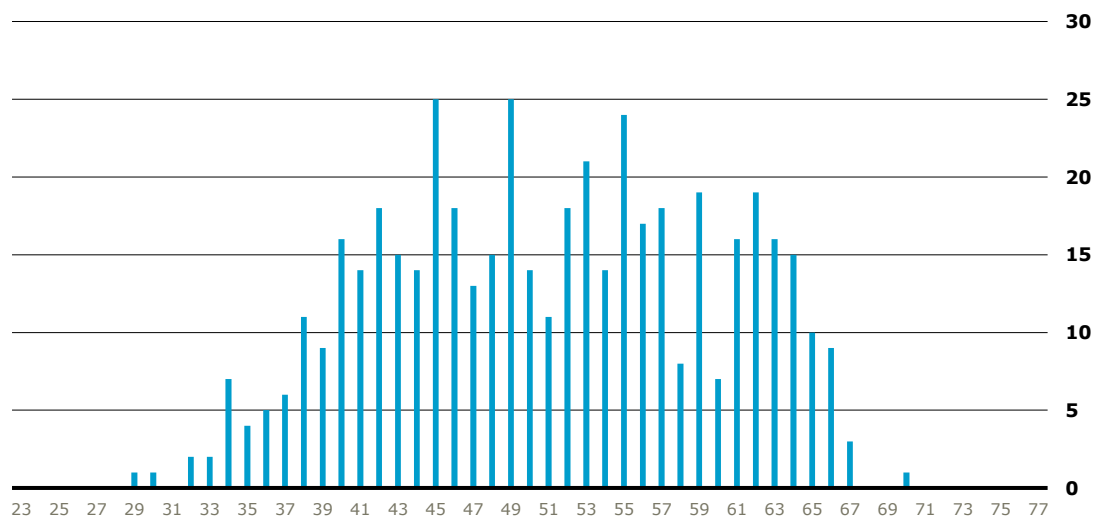
Note: N=483

KØN

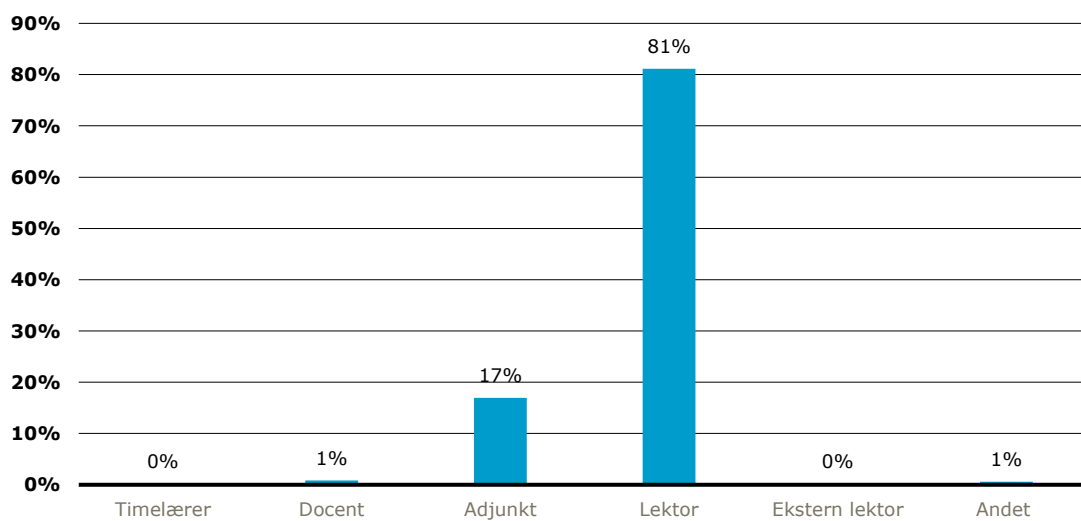
Note: N=483

ANTAL UNDERVISERE FORDELT PÅ ALDER

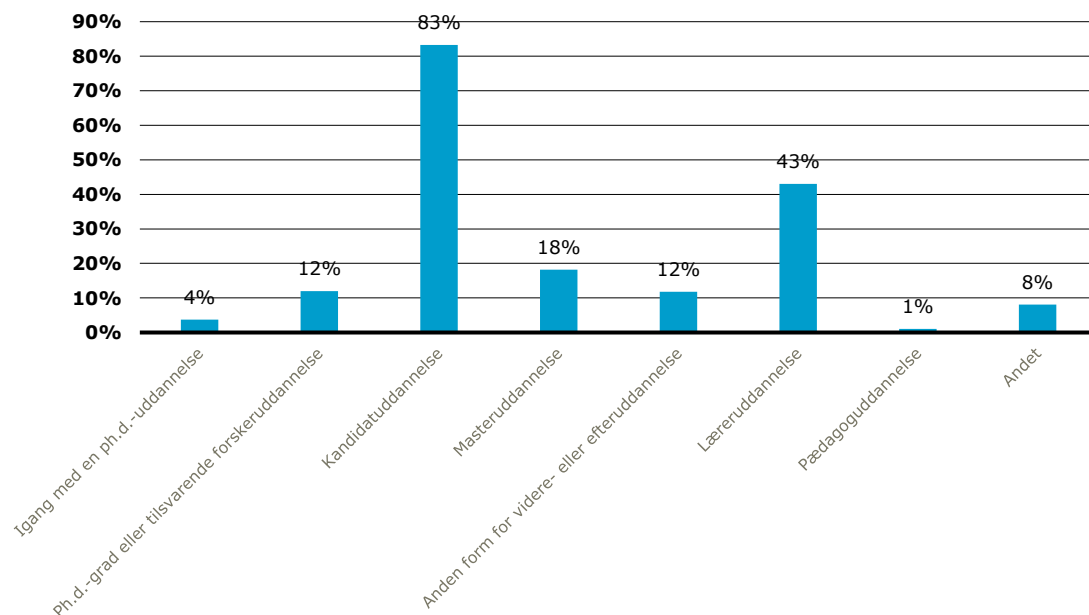
Note: N=483

HVAD ER DIN STILLINGSBETEGNELSE?

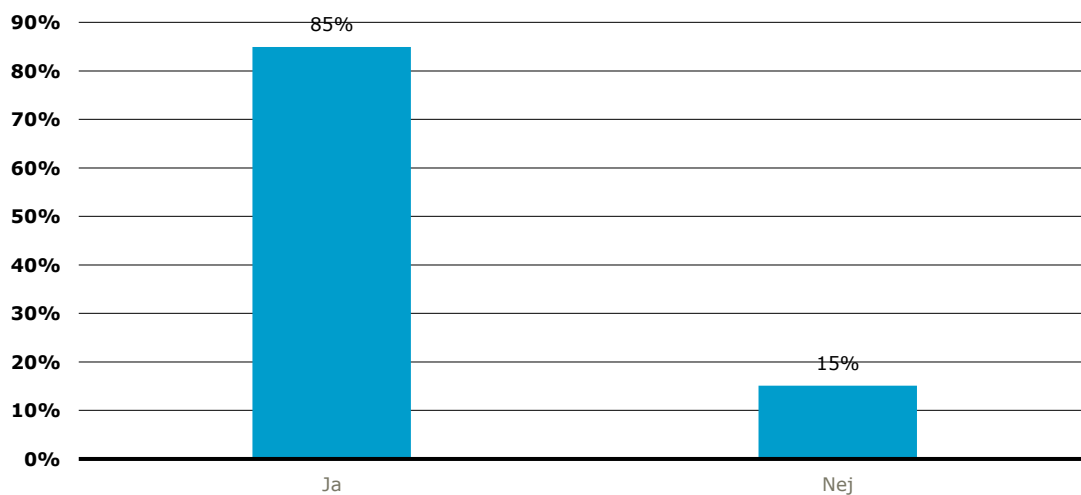
Note: N=483

HVAD ER DIN UDDANNELSESBAKGRUND? SÆT GERNE FLERE KRYDS

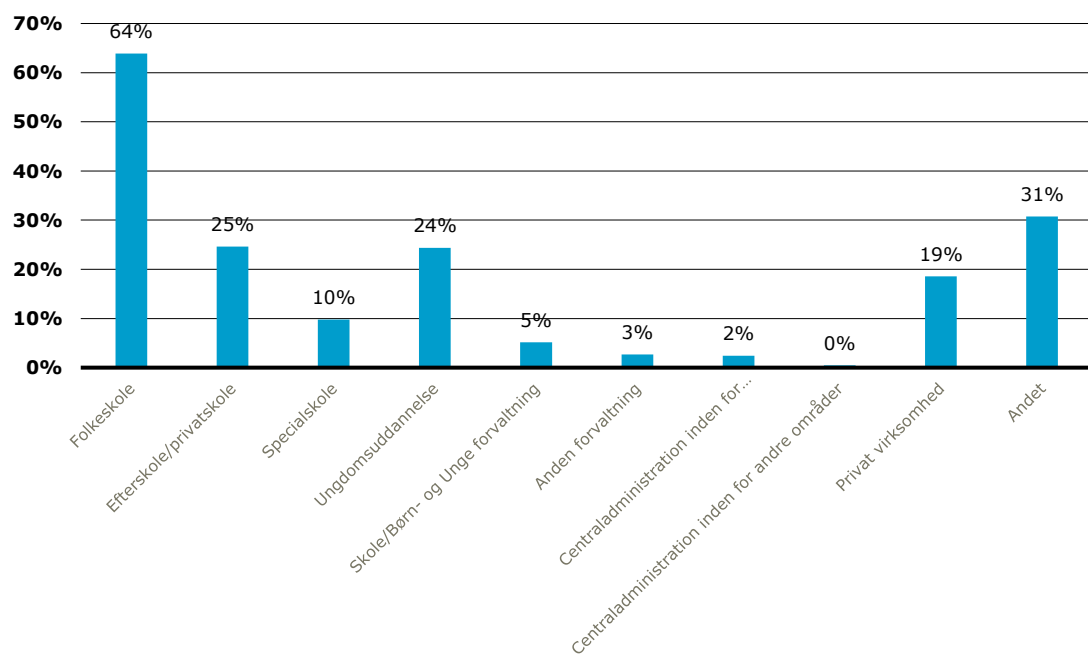
Note: N=483

HAR DU TIDLIGERE VÆRET ANSAT UDEN FOR EN VIDEREgåENDE UDDANNELSESINSTITUTION (FX I EN FOLKESKOLE)?

Note: N=483

HVOR HAR DU VÆRET ANSAT?

Note: N=410